

VLAAMS NATIONALISME OF ANTI-VLAAMSE GEVOELENS VAN DE WALLEN:

Het nationalisme breekt de verenigde strijd tegen de bezuinigingen

Terwijl in Frankrijk en andere landen van Europa (Spanje, Groot-Brittannië, Griekenland, ...) een toenemende weerstand waar te nemen is tegen de besparingsstunamie van de regeringen en een strijd die steeds massalere omvang aanneemt, blijven de reacties van de arbeiders in België vooralsnog vrij beperkt. Zeker, er komen hier en daar bescheiden manifestaties van strijd-wil tot uiting - Duferco in La Louvière en Charleroi, personeel van de SNCB, buschauffeurs in Wallonië (TEC) en in Vlaanderen (De Lijn), geldtransporteurs van het bedrijf Brinks -, maar de ontwikkeling van de strijd wordt in België ernstig belemmerd door de omvang van een voortdurende nationalistische tamtam.

Terwijl de politieke impasse al 150 dagen duurt, herhalen de media tot vervelens toe de eisen en de grieven van zowel de Nederlandstaligen als de Franstaligen. Aan de ene kant laat het Vlaams-nationalistische discours met meer of minder nuances het volgende idee doorsijpelen: 'De Franstaligen, die ons altijd uitgebuit en geminacht hebben, zijn een last voor Vlaanderen. In plaats van te werken en belasting te betalen om de schuld van de Franstalige regio's in te lossen en hun werklozen uit te betalen, zou een onafhankelijk Vlaanderen deze middelen beter kunnen gebruiken om de eigen welvaart te garanderen.' Een min of meer beschaafde variatie van het 'eigen volk eerst' van het rechts-extremistische Vlaams Belang. Aan de andere kant neemt een gelijktijdige campagne in omvang toe aan Franstalige kant, die erop gericht is de een anti-Vlaamse vijandigheid aan te wakkeren onder de Franstaligen: 'Die ondankbare en niet te vertrouwen Vlamingen hebben in het verleden geprofiteerd van de Waalse solidariteit om hun regio te ontwikkelen en nu laten ze ons vallen. Dat ze maar opstappen : laten we een plan B voorbereiden voor een Franstalig België zonder deze Vlaamse verraders.'

Wat kunnen de Belgische, Vlaamse en Waalse arbeiders verwachten van zulke nationalistische perspectieven, van aanspraken op nationale zelfstandigheid, gebaseerd op taalverschillen? Gaat het hierbij - zoals sommige "linkse" intellectuelen beweren - om democratische eisen die ook de arbeidersklasse aangaan?

Vanaf het midden van de 19^e eeuw stonden de nationale aanspraken op de voorgrond (ze vormden het hart van de revoluties van 1848, die in Europa plaatsvonden). Ze vormden een onlosmakelijk onderdeel van de 'democratische eisen', vooral daar waar de oude rijken (het Russische en Oostenrijkse rijk) samenvielen met de overheersing van de aristocratie. De steun van de arbeidersklasse voor sommige van die nationale aanspraken verzwakte dan ook deze machten, en dus ook de feodale reactie, en openden de weg naar de vorming van levensvatbare nationale staten, naar de ontwikkeling van de kapitalistische economie en vorming van een modern proletariaat. Toch was deze steun aan de nationale aanspraken nooit vanzelfsprekend. Want terwijl de arbeidersbeweging zich sterk maakte om de onafhankelijkheid van Polen te steunen, heeft ze nooit aan alle nationale aanspraken haar steun gegeven. Zo veroordeelden Marx en Engels de nationale aanspraken van de kleine Slavische volkeren (Serven, Kroaten, Slovenen, Tsjechen, Moraviërs, Slowaken, ...) want die konden niet leiden tot de vorming van een levensvatbare nationale staat. In die zin vormden ze een hindernis voor de vooruitgang van het moderne kapitalisme door een speeltje te worden van het Russische rijk en door de ontwikkeling van de Duitse bourgeoisie tegen te werken. Eveneens hebben zij de politiek van de Amerikaanse president Lincoln ter voorkoming van de afscheiding van de Zuidelijke Staten ondersteund (in dat geval hebben Marx en Engels zich, met de grootste stelligheid, dus gekeerd tegen de aanspraak op nationale onafhankelijkheid!). België beschouwen zij als een kunstmatige staat die door Groot-

Brittannië in het leven geroepen werd om de industriële ontwikkeling van Frankrijk te dwarsbomen (en over de bijdrage van een 'Vlaamse Staat' aan de ontwikkeling van het kapitalisme wordt beter bezig gezweven...)

De steun van de arbeidersbeweging aan de democratische eisen van toen was dus in essentie gebaseerd op een historische situatie waarin het kapitalisme nog progressief was. In die omstandigheden konden bepaalde sectoren van de bourgeoisie nog 'revolutionair' of 'progressief' optreden. Maar de situatie veranderd radicaal aan het begin van de 20^e eeuw en in het bijzonder met de Eerste Wereldoorlog. Vanaf dat moment zijn alle sectoren van de bourgeoisie reactionair geworden, daar het kapitalisme haar fundamenteel historische taak heeft vervuld door de hele planeet te onderwerpen aan haar economische wetten en door op een nooit vertoende schaal de maatschappelijke productiekrachten te ontwikkelen (te beginnen met de belangrijkste onder hen: de arbeidersklasse). Dit systeem vormt vanaf dat moment niet langer een voorwaarde voor vooruitgang van de mensheid, maar integendeel een hindernis ervoor. We zijn, zoals de Communistische Internationale in 1919 verklaarde, in "een tijdperk van oorlogen en revoluties" aangeland. Vanaf dat moment hebben nationale aanspraken, gebaseerd op taal, godsdienst, ras of welke andere bijzonderheid dan ook, niets progressiefs meer en dienen niet meer door de arbeidersklasse gesteund te worden. Integendeel, zij worden een element in de imperialistische strijd tussen de machten, zoals de twee wereldoorlogen en de talloze bloedige lokale oorlogen (van het Midden-Oosten tot de Balkan bijvoorbeeld) hebben laten zien, en vormen een hinderpaal voor de internationale ontwikkeling van de strijd van de arbeidersklasse tegen haar uitbuiters. Zo werd het Vlaamse nationalisme vanaf wereldoorlog I uitgebuit door het Duitse imperialisme en werd het na de tweede wereldoorlog stelselmatig ingezet om de arbeidersstrijd te verdelen (zie de stakingsbeweging van 1960-61)

FRANKRIJK: STRIJDEN ACHTER DE VAKBONDEN IS RECHT OP DE NEDERLAAG AFGAAN

Algemene vergaderingen en zelfgekozen stakingscomité's bieden uitzicht op uitbreiding

Op dit ogenblik is de strijdbeweging in Frankrijk egen de pensioenhervorming al acht maanden aan de gang. Regelmatig zijn de arbeiders en de bedienden van alle sectoren met miljoenen tegelijk de straat opgegaan. Tegelijkertijd daarmee zijn er sinds de hervatting van de werkzaamheden in september min of minder radicale stakingsbewegingen ontstaan, die de uitdrukking waren van een diepgaande en groeiende ontevredenheid. Deze mobilisatie vormt de eerste strijd van omvang in Frankrijk sinds de crisis, die het financiële wereldsysteem in 2007-2008 heeft door elkaar geschud. Ze is niet alleen een antwoord op de hervorming van de pensioenen zelf, maar door haar omvang en diepgang ook een duidelijk antwoord op het geweld van de aanvallen die men de laatste jaren moest ondergaan. Achter deze hervorming en de andere gelijktijdige of op handen zijnde aanvallen, verbergt zich het feit dat alle proletariërs en andere lagen van de bevolking steeds dieper wegzinken in de verarming, de precariteit en de meest sombere ellende. En het ziet er niet naar uit dat deze aanvallen, met de onafwendbare verdieping van de economische crisis in het vooruitzicht, gaan ophouden. Het is duidelijk dat deze strijd de voorbode is van andere aanvallen en dat ze één lijn staat met de bewegingen die zich in Griekenland en in Spanje, tegen de drastische bezuinigingsmaatregelen daar, hebben ontwikkeld

Ondanks het indrukwekkende massale verzet heeft de regering niet toegegeven. Integendeel, zij is onwrikbaar gebleven en heeft, zonder te verslappen en ondanks de druk van de straat, haar vastberaden wil getoond om deze aanval erdoor te drukken. Hierbij herhaalde zij cynisch dat hij 'noodzakelijk' was in naam van de 'solidariteit' tussen de generaties. Iedereen weet dat dit een grove leugen is, op het randje van een provocatie.

Bij het schrijven van dit artikel, loopt de mobilisatie terug en is het zeker dat de bourgeoisie erin zal slagen haar hervorming binnen te halen. Hoe komt het dat deze maatregel, die al onze levensomstandigheden in het hart treft en waartegen de hele bevolking haar verontwaardiging en oppositie heeft breedvoerig tot uitdrukking gebracht, er ondanks alles toch doorgevoerd gaat worden?

Waarom is deze massale mobilisatie er niet in geslaagd om de regering te doen wijken?

Omdat de regering verzekerd was van de controle van de vakbonden over de situatie. Die hadden het beginsel van een 'noodzakelijke hervorming' van de pensioenen immers aanvaard. (1)

(wordt vervolgd op pagina 4)

Maar verzwakken deze sub-nationalistische eisen dan niet de bourgeoisie? Ze kunnen zeker een rol spelen in de wijziging van de krachtsverhoudingen tussen de fracties van de bourgeoisie, maar ze verzwakken geenszins de bourgeoisie in haar totaliteit, integendeel. Deze heeft geen enkele scrupule om de structuur van de staat aan te passen, als dat haar toelaat de geloofwaardigheid van zijn staat te versterken en haar uitbuiting doelmatiger op te leggen. Het voorbeeld van de evolutie van de recente politieke situatie in België is bijzonder instructief op dit punt.

Volgens het beeld, dat door de media wordt verspreid, gaan de Belgische politieke krachten van mislukking naar mislukking: informateurs, pré-informateurs, verhelderaars, verzoeners hebben elkaar in de afgelopen vijf maanden opgevolgd, zonder ook maar het minste resultaat te bereiken. Maar als men het complexe politieke spel van naderbij bekijkt, constateert men dat er via achtereenvolgende zetten niettemin een reorganisatie van de staat uitgedokterd wordt, waar alle fracties zich in zouden kunnen vinden. Zo heeft de pré-formateur, de Franstalige socialist

(wordt vervolgd op pagina 2)

In dit nummer

• Economische crisis	
Het kapitalisme sleept de mensheid mee in de ellende	2
• Wat betekent proletarische revolutie?	3
• Discussie- en ontmoetingsdag zomer 2010	
Geslaagde contactbijeenkomst, discussie in een open sfeer	5
• Trotski, Pannekoek, Appel:	
Trouwe strijders van het proletariaat	8

HET NATIONALISME IS EEN WAPEN OM DE VERENIGDE STRIJD TEGEN DE BEZUINIGINGEN TE BREKEN

Di Rupo, de basisprincipes laten goedkeuren waarbinnen de hervorming van de staat moet plaatsvinden. Een groep van deskundigen onder leiding van bemiddelaars heeft vervolgens voorstellen geformuleerd voor de herverdeling van de financiële middelen tussen de federale overheid en de regio's, waarmee aangegeven werd in hoeverre de Franstalige partijen bereid waren concessies te doen. De bemiddelaar De Wever, voorzitter van de Vlaams Nationalistische Partij, heeft daarna een schets van een overeenkomst voorgesteld, waarin werd bekend gemaakt welke concessies de Vlaamse nationalistische overheden hebben voor het ogenblik de verschillende partijen arbitrage aanvaard van de Nationale Bank en het Planbureau om de consequenties van de verschillende reorganisatiemodellen, die op tafel zijn gelegd, door te rekenen en te evalueren. Dus, door middel van opeenvolgende voorstellen en tegenvoorstellen, achter een rookgordijn van ruzies en twisten, zoekt de bourgeoisie wel degelijk naar de best mogelijke oplossing, die kan beantwoorden aan de belangen van de alle fracties.

En waar alle fracties van de bourgeoisie zich vinden, dat is in de wil de crisis te laten betalen door de arbeiders. In die zin zal het ordewoord van de Staatshervorming zijn: de "responsabilisering" van de verschillende niveaus van de macht. De federale overheid, maar ook de verschillende regio's en gemeenschappen zullen meer dan ooit verantwoordelijk zijn voor hun eigen inkomsten en hun uitgaven, en dus ook voor een evenwicht in hun begroting. Meer nog dan in de regionalisering van het verleden, zou dat kunnen inhouden dat er verschillen bestaan in belasting en salarissen van de ene regio ten opzichte van de andere, variaties in het stelsel en de uitkeringen voor werklozen, verschillende statuten voor de ambtenaren, enzovoort. De begrotingsbeperkingen en de aanvallen op de salarissen en de leefomstandigheden zullen gecamoufleerd worden door de regionalisering van de budgetten en door de eigen 'responsabilisering' van de regio's. In zekere zin opereert de Belgische staat als een multinational, die een aantal van haar

activiteiten onderbrengt in een filiaal van dezelfde industriële groep, maar wat haar in staat stelt om verschillende werk-omstandigheden en salarissen op te leggen en de arbeiders als concurrenten tegen elkaar op te zetten.

De arbeidersklasse heeft dus absoluut niets te winnen door het naar voren schuiven van nationalistische eisen, in de schepping van nieuwe nationale eenheden. Vroeger werd België gedomineerd door de Franstalige bourgeoisie en de Vlaamse arbeiders hadden vaak te maken met een baas die Frans sprak. Dat kon voeding geven aan de illusie, dat als men weigerde om Frans te spreken, men zich teweerge stelden tegen de baas en tegen de bourgeoisie. Tegenwoordig spreken de Vlaamse arbeiders Vlaams tegen hun superieuren en hun bazen en dat heeft absoluut niets veranderd aan hun uitbuiting. Tegenwoordig kunnen ze zich richten tot de Vlaamse overheid die, zoals bij Opel-Antwerpen duidelijk te zien was, hen net zo min verdedigt als de Belgische regering. Tegenwoordig moeten zowel de Vlaamse als de Waalse arbeiders hun leefomstandigheden verdedigen tegen Waalse, Vlaamse, maar ook Amerikaanse, Duitse, Chinese ondernemers ..., en de nationalistische campagnes vormen hierbij een belangrijke hinderpaal in de ontwikkeling voor een brede en verenigde reactie

- in de mate waarin ze oproepen tot de vereniging van de arbeiders en de ondernemers van dezelfde nationaliteit, die dezelfde taal spreken, enzovoort, tegen de arbeiders van een andere nationaliteit, die een andere taal spreken, en die beschouwd worden als concurrenten, of zelfs vijanden;

- in de mate waarin ze de verdelingen tussen de arbeiders doen toenemen en de arbeiders zelfs aanmoedigen om zich tegen elkaar te keren.

De "Belgische scheiding" staat vandaag in het volle licht van de schijnwerpers van de media, maar het uitbuiten van het subnationalisme en van het regionalisme is geenszins een puur Bel-

gisch fenomeen, verre van dat. Zulke centrifugale tendensen bestaan in talloze landen en de crisis en de verrotting van het systeem verergeren deze tendensen nog meer: we vinden ze van Turkije tot in Canada, van Bolivia tot in China, en West-Europa vormt daarop zeker geen uitzondering. Er is een ontwikkeling van Catalaans, Baskisch, Galicisch nationalisme in Spanje, er bestaan autonomistische tendensen in Noord-Italië, autonomistische neigingen in Schotland en in Zwitserland ... Het ontwikkelen van specifieke nationalistische aanspraken – naast de algemene verergering van het nationalisme en van het xenofobische gedrag in alle landen – is niet anders dan de uitdrukking van de toename van het ieder-voor-zich, dat het gevolg is van de maatschappelijke ontbinding van een kapitalistisch systeem dat totaal in een impasse verkeert.

Vandaag is het failliet van het kapitalisme dagelijks waarneembaar en elke vorm van strijd zal steeds meer de neiging hebben om een aantal fundamentele vragen te stellen over het perspectief dat het kapitalisme ons nog te bieden heeft. De bourgeoisie beseft dat maar al te goed en weet dat de bezuinigingen een radicale beweging van de kant van de arbeidersklasse kan uitlokken. Dit verklaart dan ook de hevigheid van de campagnes om de arbeiders te misleiden en tegen elkaar op te zetten.

De arbeiders mogen dan ook het vergif dat door deze toename van de (sub-)nationalistische aanspraken niet onderschaten. Ze brengen niet alleen hele belangrijke aanvallen met zich mee tegen de leef- en werkomstandigheden van de arbeidersklasse, zij beperken ook haar capaciteit om zich tegen maatregelen te verenigen en een alternatief te ontwikkelen. Zij is immers de enige klasse in de maatschappij in de periode van de ontbinding die een dynamiek kan ontwikkelen die ingaat tegen de tendens naar het verbrekken van Staten en de versnippering van de kapitalistische productieverhoudingen, en die streeft naar een wereldwijde eenheid middels een 'regeringsvorm' die overeenkomt met en beantwoordt aan de reeds wereldwijd ontwikkelde productiekrachten ■

Jos / 17.11.2010.

ECONOMISCHE CRISIS

Het kapitalisme sleept de mensheid mee in de ellende

Alle regeringen, van uiterst rechts, van rechts, van links of uiterst links, voeren overal dezelfde laaghartige aanvallen uit tegen de levens- en arbeidsomstandigheden, dezelfde golven van ontslagen, dezelfde bezuinigingen... Resultaat: de bevolking van alle landen zinkt weg in de ellende. Volgens het laatste 'strategiedocument' van 13 september van het Internationale Monetair Fonds en de Internationale Arbeidsorganisatie, heeft de financiële wereldcrisis over de hele wereld een opflakking van werkloosheid veroorzaakt. Het officiële aantal werklozen is van 30 miljoen in 2007 gestegen naar meer dan 210 miljoen vandaag. In Spanje is de stijging rond de 10%. In Ierland, de 'Keltische tijger', bedraagt de stijging in jaar tijd 7%. In de Verenigde Staten heeft de armoede ook een nieuw historisch record bereikt. Het laatste jaarlijkse rapport van het Amerikaanse opinieonderzoeksbureau heeft half september aangekondigd dat er voortaan 43,6 miljoen mensen onder de armoedegrens zijn beland. Concreet komt het er op neer dat één op zeven Amerikanen leeft van minder dan 902 dollar per maand. Alleen al in de jaren 2008 en 2009 hebben 6,3 miljoen Amerikanen de rijen van de 'nieuwe armen' gevoegd! Natuurlijk is de bourgeoisie van de grootste wereldmacht tegenover deze 'economische epidemie' niet met de armen over elkaar blijven toekijken, zonder te reageren. In Las Vegas bijvoorbeeld, werd er een muur gebouwd ... om de wijk van de grootste 'pechvogels' te onttrekken aan het oog van de toeristen! Zij die daar leven, of beter gezegd: overleven, moeten nu omweg maken van verschillende kilometers om te gaan werken, studeren of zich te verzorgen. De spoeddiensten, de ambulances en de brandweer verliezen dan ook kostbare minuten, die soms dodelijk zijn voor slachtoffers van hartaanvallen of ongevallen... Maar dat maakt voor de heersende klasse niets uit, als zij machteloos staat om de golf van verarming in te dijkten rest haar nog altijd haar cynisme: 'Verstop die gebrekkigen, zodat ik ze niet hoeft te zien'.

Als symbool van de wereldwijde dimensie van de crisis heeft het Castro-regime op het eiland Cuba, op enkele kilometers van de Amerikaanse kust, aangekondigd dat het binnen zes maanden een half miljoen banen bij de publieke werken gaat schrappen! De ambtenaren in Rusland zullen trouwens min of meer hetzelfde regime opgelegd krijgen: binnen drie jaar verdwijnen er 100.000 banen.

Al deze cijfers zijn geen abstracties, ze worden op een dramatische wijze belichaamd in het dagelijkse leven van miljoenen arbeiders-families. Uit de duizenden voorbeelden, zouden volgens de nieuwe

barometer van de Kring van Europese Gezondheidsinstanties, "een kwart van de Polen, van de Fransen en van de Amerikanen er vanwege de economische crisis vanaf moeten zien zich medisch te laten behandelen" (*La Tribune*, van 21 september). Frankrijk staat bekend als een van de landen met de meest doeltreffende en meest gelijkbepaalde gezondheidsstelsels van de wereld. En desondanks is in 'het land van de Mensenrechten', het aantal mensen dat 'verkiest om hun medische verzorging uit te stellen' met een sprong toegenomen van 11% naar 23%.

En morgen? Zal het nog slechter worden...

De economische crisis is geen 'slecht moment dat voorbijgaat'. Al die leiders, die politici, die doctors in de sociale wetenschappen, die in discussieprogramma's op de tv komen uitleggen hoe de bezuinigingen van vandaag ons in staat zullen stellen om morgen 'uit de tunnel te geraken' zijn gepatenteerde leugenaars.

Sinds 1967 volgen de recessies elkaar op en sleuren ze de mensheid steeds verder mee naar beneden. En het ritme versnelt zich. Vandaag, twee jaar na de financiële aardverschuiving van 2008, trekken er zich opnieuw zwarte en dreigende wolken samen boven de wereldeconomie. Alle banken zitten tot over de oren in de schulden. In de Verenigde Staten zijn sinds het begin van 2010 meer dan 120 maatschappijen bankroet gegaan. In Ierland heeft de genationaliseerde Anglo-Irish bank zojuist een zesmaandelijk verlies aangekondigd van 8,2 miljard, wat historisch een nationaal record is. De lokale openbare gemeenschapsdiensten zitten in hetzelfde schuitje. Harrisburg, de hoofdstad van Pennsylvania, staat op de rand van het bankroet. Deze stad van 47.000 inwoners bezwijkt onder het gewicht van haar schulden; zij heeft in september zelfs haar schuldeisers niet kunnen terugbetalen. De lokale gezagshouders hebben dus een 'plan van de laatste kans aangekondigd': een drastische verlaging van de lonen van de ambtenaren, een verhoging van alle belastingen en de verkoop van gemeenschapsgoederen zoals parkeergelegenheden of bibliotheken. Het gaat hier niet om een geïsoleerd geval. Een zeer grote meerderheid van de Amerikaanse hoofdsteden kampt met gelijkaardige tekorten. De staten van de Unie worden met failliet bedreigd. In Californië worden de ambtenaren (diegenen die nog niet ontslagen zijn) nu al maanden niet meer betaald in dollars maar in IOU (1), een soort nieuwe lokale

munten. En de nationale staten gaan dezelfde weg. Naar de persoonlijke visie van de meest serieuze economische deskundigen (Roubini, Stiglitz, Jorion...), zal de redding van Griekenland haar doel voorbij schieten. Ierland, Portugal, Spanje en Italië zouden in de heel nabije toekomst op hun beurt wel eens midden in een cycloon kunnen terechtkomen. En in de Verenigde Staten zijn de 'economische fundamenteën' (werk en werkloosheid, bank- en staatschulden, onroerend goed...) heel snel aan het verloederen.

Het is onmogelijk om met zekerheid aan te kondigen welke sector van de wereldeconomie als eerste getroffen gaat worden en op welk moment. Maar één zaak is zeker, de crisis gaat onvermijdelijk verergeren en de stormen zullen steeds heviger worden. De uitgebuiten hoeven zich geen enkele illusie te maken: het kapitaal gaat zich steeds verder tegenover hen opstellen ■

Pawel / 25.09.2010

1) I Owe Unto: ik ben schuldig voor een onbepaalde periode – samengetrokken in I Owe You- Ik ben U verschuldigd.

vervolg van p. 3

ceerde uitdrukking van de wereldwijde revolutionaire golf. In deze wereldwijde strijd was eveneens niets minder betrokken dan het Duitse proletariaat, de meest vooruitstrevende fractie van het wereldproletariaat, dat drie jaar lang een genadeloze strijd voerde tegen de bourgeoisie.

Helaas werd het een nederlaag, en haar nederlaag betekende de nederlaag van de wereldwijde revolutionaire golf en de onttaarding van de Russische revolutie. Daarentegen had een overwinning van de revolutie in Duitsland de mogelijkheid geopend tot een uitbreiding van de revolutie in Centraal-Europa en daarna in West-Europa en in de rest van de wereld.

Inderdaad, om te besluiten met de bovengenoemde vraag, gaat het er niet om te weten of de revolutie mogelijk is, maar om zich rekenschap te geven van het feit dat op een dergelijk manier verder gaan, zonder de revolutie, een echte onmogelijkheid is.

Het enig alternatief is *Socialisme of barbarij* ■

IKS / 09.2010

Wat betekent proletarische revolutie?

Wij publiceren hierbij de inleiding voor de discussie op onze openbare bijeenkomsten van de maand september in Frankrijk.

Wat frappant is in de huidige situatie, is de enorme wanverhouding tussen enerzijds de hevige verontwaardiging onder de arbeiders, die door de stortvloed van aanvallen wordt veroorzaakt en anderzijds de zeer minimale belangstelling voor het vraagstuk van de revolutie. De uitgebuitenen zien steeds helderder dat het kapitalisme een systeem is dat op sterven ligt, dat de hele mensheid naar zijn ondergang leidt, maar tegelijkertijd geloven ze niet in de revolutie. In 1968 leek de revolutie mogelijk maar niet noodzakelijk, vandaag is het precies omgekeerd.

Welke 'andere wereld' is er mogelijk?

Het zal een wereld zijn zonder schaarste, zonder ellende, zonder grenzen, zonder oorlog, waarin aan de menselijke behoeften zal worden voldaan. Het zal de vrije associatie zijn van producenten, dat wil zeggen: van hen die door hun geassocieerde arbeid de rijkdom zullen produceren. Het zal het communisme zijn waar 'de ontplooiing van eenieder de voorwaarde is voor de ontplooiing van allen'.

Het werk zal ophouden een bron van onuitputtelijke verveling en lijden te zijn, om te worden tot een factor van ontplooiing van alle menselijke wezens. Gedaan met de offerping van het gevangenen zitten in eenzelfde, overdreven gespecialiseerde activiteit: zoals Marx al zei: *"In de kommunistische maatschappij waar niemand één exclusieve sfeer van werkzaamheid heeft, maar iedereen zich in welke richting hij maar wil kan bekwamen, de maatschappij de algemene productie regelt en mij juist daardoor de mogelijkheid geeft vandaag dit en morgen dat te doen, om 's morgens te jagen, 's middags te vissen, 's avonds veeteelt te bedrijven en na het eten de kritiek te beoefenen al naargelang ik verkijs, zonder daarom ooit jager, visser, herder of criticus te worden"* (De Duitse Ideologie; Gedeelte over Feuerbach; Hoofdstuk: De opheffing van de arbeidsdeling: communisme). Natuurlijk moet men van dit citaat de grondgedachte vasthouden en niet het feit dat er jagers zullen zijn in de kommunistische maatschappij. Als ze nog bestaan, dan zullen ze in de musea vertoeven.

Wat is de materiële basis van deze nieuwe maatschappij?

De materiële basis van deze nieuwe maatschappij is de overvloed, terwijl het regime van de schaarste de basis vormt van de klassenmaatschappijen en van de uitbuiting.

Hoe zal een dergelijke overvloed mogelijk worden?

Sinds de mens niet meer volgens de methode van de primitieve kommunistische gemeenschappen produceert, is de arbeidsproductiviteit in de klassemaatschappijen enorm gestegen. In het bijzonder onder het kapitalisme. Deze laatste heeft, veel meer dan al haar voorafgaande klassemaatschappijen, alles ontwikkeld dat bijdraagt tot de productie van productie-middelen en van de consumptie: machines, technologie, wetenschappen, enzovoort. Inderdaad, het huidige niveau van arbeidsproductiviteit laat zich afmeten aan het feit dat maar een zeer klein percentage van de wereldbevolking volstaat om de rest van de hele wereldbevolking te voeden.

Het is nu duidelijk dat, als de productiecapaciteit anders georganiseerd was, de honger in de wereld uitgeroeid zou zijn en men veel minder zou hoeven te werken om aan onze behoeften, enzovoort, te voldoen. Ter illustratie hiervan het volgende: In 2008 stierven 100.000 mensen per dag de hongerdood, in een situatie waarbij onze planeet 6 miljard mensen telt en de globale wereldlandbouw er 12 miljard kon voeden (volgens een rapport van de VN - door Jean Ziegler, speciaal rapporteur). Maar het is een utopie om dit onder het kapitalisme te willen verwezenlijken.

Wat maakt het mogelijk dat het kapitalisme vervangen kan worden door een andere maatschappij?

De bourgeoisie zal dit zeker niet mogelijk maken. Er zal geen harmonieuze geen overgang zijn van het kapitalisme naar het communisme. De heersende klasse binnen de kapitalistische maatschappij, zij die haar rijkdom verwerft door de uitbuiting van de arbeidersklasse, zal nooit besluiten het uitbuitingssysteem op te geven, dat haar een geprivilegieerde positie in de maatschappij verschaft. Op individuele basis kunnen elementen van de bourgeoisie de strijd voor een betere wereld steunen of omhelzen. Maar dit zal met de bourgeoisie als geheel nooit het geval zijn.

De motor van de maatschappelijke verandering is het proletariaat: zij is de klasse van de maatschappij die uitgebuit wordt volgens de kapitalistische productiewijze;

- ze heeft geen enkel eigen belang te verdedigen binnen dit systeem;

- ze is de drager van een maatschappelijk project, dat van de vrije associatie van de producenten, die maakt dat de tegenspraken van het huidige systeem kunnen worden overstege;

- om het kapitalisme omver te werpen en haar eigen project als revolutionaire klasse tot een goed einde te brengen, beschikt de arbeidersklasse over de benodigde kracht, dat ze ontleent aan haar aantal, haar concentratie en het feit dat ze het essentieel van de rijkdom van de maatschappij produceert.

Het kapitalisme heeft dus niet alleen de productiekrachten ontwikkeld die overvloed toestaat, maar het heeft ook de revolutionaire klasse voortgebracht, die haar doodgraver zal zijn: de arbeidersklasse.

Wat doet de mensheid besluiten over te willen gaan van het kapitalisme naar het communisme?

Een dergelijk omvorming zal geen zaak zijn van de mensheid in haar geheel, zelfs al is ze het slachtoffer van het huidige systeem en heeft ze alle belang bij zijn omverwerping. De motor van de revolutie is de revolutionaire klasse.

Het is in feite de noodzakelijkheid die aan de basis ligt van de revolutionaire verandering. Zoals alle uitbuitingsmaatschappijen, die haar zijn voorafgegaan, zal het kapitalisme ten onder gaan aan haar onoverkomelijke tegenspraken, indien zij niet vervangen wordt door een ander systeem, dat de uitkomst is van de oplossing van de desbetreffende tegenspraken. Kortweg gezegd produceert dit systeem voor de winst en niet voor de bevrediging van de menselijke behoeften. Dat doet ze zo goed, dat de materiële rijkdom die zij ophoopt in de ene pool van de maatschappij de basis legt voor de mogelijkheid van een overvloed voor allen. Het probleem is dat dit verschijnsel plaatsvindt tegelijkertijd met een stijgende beroving, opgelegd aan een steeds grotere meerderheid van de mensheid. De arbeidersklasse wordt zodoende gedwongen om zich te verzetten tegen deze aan haar opgelegde voorwaarden, met als perspectief de omvorming van de maatschappij.

Zodoende is de proletarische revolutie geen gevolg van een moreel imperatief, maar van de harde noodzakelijkheid, zelfs al ontbreken er geen morele of humane beweegredenen om aan dit systeem een einde te maken.

De huidige fase van de crisis (die in feite al bestaat vanaf het einde van de jaren 1960) vormt een schrijnende illustratie van het onoverbrugbare karakter van de kapitalistische tegenspraken.

Is de omvorming tot het communisme mogelijk in één land, of in een aantal landen?

Het socialisme kan zich, in tegenstelling tot het kapitalisme, niet progressief ontwikkelen van het ene naar het andere land. Zij kan enkel bestaan op wereldschaal, door het geheel van de productiekrachten en de netwerken van goederencirculatie, die door het kapitalisme zijn voortgebracht, in gang te zetten. De proletarische revolutie moet zich op deze schaal bewegen om de socialistische omvorming mogelijk te maken. De macht van een proletariaat, geïsoleerd in een land, of zelfs in een aantal landen, blijft volledig onderhevig aan de kapitalistische wetten, welke beslissingen zij ook neemt.

Waarom zou het proletariaat niet dezelfde weg opgaan als de revolutionaire klassen die haar voorafgingen en op zijn beurt ook gaan uitbuiten?

De andere revolutionaire klassen uit het verleden zijn geen uitbuiters geworden na het overnemen van de macht: zij waren het al daarvoor.

Voor de revolutionaire klasse is de taak weggelegd om de oude maatschappij omver te werpen, het is ook haar ten deel gevallen om de revolutionaire omvorming te bewerkstelligen met het oog een nieuwe maatschappij op te bouwen.

Deze revolutionaire klasse is, in tegenstelling tot alle voorgaande revolutionaire klassen, voor het eerst in de geschiedenis, zelf een uitgebuite klasse. Door haar eigen uitbuiting op te heffen, heft ze alle vormen van uitbuiting op. Ze heeft dus niet alleen maar tot taak zichzelf te emanciperen, maar geheel de mensheid.

Bestaat er niet het gevaar dat de volgende revolutie dezelfde weg op zal gaan als de Russische revolutie, en ook zal ontaarden?

Er is geen garantie dat als de revolutie zal plaatsvinden, dat ze zegevol zal zijn en dat de omvorming van de maatschappelijke verhoudingen naar het communisme vervolgens tot en tot goed einde gebracht wordt.

Als de revolutie in Rusland is ontaard, is dit minder te wijten aan haar fouten, dan aan het internationale isolement waarin zij zich bevond, met de achteruitgang en de mislukking van de revolutionaire wereldgolf, waarvan zij de uitdrukking was. Niet alleen is het onmogelijk om het socialisme op te bouwen in één enkel land, maar zelfs de macht van het proletariaat kan zich, geïsoleerd in één

enkel land, niet lang handhaven. In zulke omstandigheden kan ze alleen maar gaan ontaarden. Maar als de macht van het proletariaat eenmaal bestaat, is het om een zeer specifieke functie te vervullen: de uitbreiding van de revolutie op wereldschaal en een begin maken met de omvorming van de maatschappelijke verhoudingen van de productie. Indien deze doelstellingen niet haalbaar zijn vanwege een ongunstige machtsverhouding op wereldschaal, dan wordt deze macht in toenemende mate onderworpen aan de druk van het wereldkapitalisme: militaire en diplomatieke aanvallen om haar te verstikken; economische wereldconcurrentie; enzovoort. Dit is wat er gebeurd is in het Rusland van de Sovjets.

Leidt het bezit van macht niet tot corruptie en vormt zij niet de grootste factor voor haar ontaarding?

De politieke macht van het proletariaat op wereldvlak wordt uitgeoefend door haar wereldorganisatie van arbeidersraden. Deze organisatievorm, die voor het eerst spontaan ontstond in 1905 in Rusland, is de enige organisatievorm die de arbeidersklasse toelaat om eensgezind te denken en te handelen en dit ondanks de zeer grote verscheidenheid die er in haar midden bestaat.

Haar kracht steunt op twee essentiële elementen:

- de vergaderingen aan de basis, die een permanente plaats van discussie vormen waaraan de hele arbeidersklasse deelneemt;

- die herroepbare afgevaardigden kiezen, waardoor er algemene vergaderingen van afgevaardigden ontstaan welke functioneren volgens hetzelfde principe als de vergaderingen aan de basis en die, op hun beurt, andere afgevaardigden kiezen. Op deze manier centraliseert de beweging zich, zodat de beslissingen, die op de verschillende niveaus van de centralisatie genomen worden, de werkelijke uitdrukking is van de arbeidersklasse in beweging.

Het is de enige organisatievorm die in staat is om rekening te houden met de snelle evolutie van het bewustzijn in de schoot van de arbeidersklasse, die de revolutionaire of pre-revolutionaire fase karakteriseert. Dit is de organisatievorm van de dictatuur van het proletariaat, na de machtsvername.

Bovendien, als het doel van de proletarische macht is, aan te sturen op een revolutionaire omvorming met het vooruitzicht een maatschappij op te bouwen zonder sociale klassen, zonder staat, zonder politieke macht over de maatschappij, schept ze de voorwaarden voor haar eigen verdwijning. Zij is bovendien de enige politieke macht, die ooit bestaan heeft in de geschiedenis, die niet haar eeuwige bestaanswijze ten doel heeft.

Toch vormt niets van het voorgaande een garantie tegen haar ontaarding, die zich zal openbaren als de revolutie op wereldvlak een duurzame teruggang zal doormaken.

Loopt de revolutie niet het gevaar een bloedbad aan te richten?

Indien de revolutie niet plaatsvindt of niet overwint, is het niet één bloedbad dat ons te wachten staat, maar duizenden bloedbaden. Inderdaad, het onvermogen van het proletariaat om dit systeem omver te werpen zou als gevolg hebben dat de huidige situatie van historische crisis van het kapitalisme zich uit in nog meer moorddadige oorlogen, in nog grotere vernietiging van het milieu en een explosie en veralgemening van de armoede in al haar dimensies, en uiteindelijk het leven op aarde tot een ware hel maakt of zelfs tot een onmogelijkheid.

De revolutie zal noodzakelijkerwijs gewelddadig zijn, gezien haar doel om de dictatuur van de bourgeoisie te breken, maar ze zal een bevrijdend geweld zijn in het vooruitzicht van het mogelijke ontstaan van een wereld, ontdaan van barbarij. Tijdens de Russische revolutie was het dodental, als gevolg van de opstand van oktober in 1917, onbeduidend in vergelijking met de dagelijkse doden die vielen in de Eerste Wereldoorlog, in vergelijking met de Witte Reactie zoals die georganiseerd werd door het wereldkapitalisme tegen de Russische revolutie en zelfs met de repressie van de Stalinistische contrarevolutie. Bovendien is het de eerste revolutionaire wereldgolf, en de revolutie in Duitsland in bijzonder, die de bourgeoisie heeft gedwongen de eerste wereldslachting te beëindigen, omdat haar voorzetting een vruchtbare voedingsbodem zou betekenen voor de radicalisering van de massa en dus voor de revolutie.

Bovendien gebruikt de bourgeoisie, om de revolutie duivels voor te stellen, dikwijls als schrikbeeld gebeurtenissen die hierna niets te maken hebben, maar die integendeel de directe uitdrukking zijn van het handelen van de bourgeoisie: de stalinistische contrarevolutie, de zogenaamde maoïstische revolutie, de politiek van Pol Pot van Cambodja, enzovoort.

Is de revolutie werkelijk mogelijk?

Ja, de revolutie werkelijk mogelijk. En de nederlaag van de eerste poging tot een wereldrevolutie is niet van dien aard dat daarmee het tegendeel bewezen is.

Inderdaad, het Russisch proletarisch bastion was de meest geavan-

(wordt vervolgd op pagina 2)

STRIJDEN ACHTER DE VAKBONDEN IS RECHT OP DE NEDERLAAG AFGAAN

Wij kunnen een vergelijking maken met de beweging van 2006 tegen de startersbanen (CPE). Deze beweging, die door de media in het begin met veel misprijzen werd behandeld als een 'studentenrevolte' zonder vooruitzicht, heeft toch bereikt dat de regering niet anders kon dan het CPE-voorstel terugtrekken. Vanwaar dit succes?

Eerst en vooral omdat de studenten georganiseerd waren in algemene vergaderingen die openstonden voor iedereen, zonder onderscheid van categorie of sector, van de openbare en privé-sector, werkend of werkloos, enzovoort. Deze geest van vertrouwen in de arbeidersklasse en in de eigen kracht, de diepgaande solidariteit in de strijd, hadden een dynamiek op gang gebracht van uitbreiding van de beweging en verschaften haar een massaal karakter, waarin alle generaties betrokken werden. Want terwijl er zich enerzijds in de algemene vergaderingen heel ruime debatten en discussies ontwikkelden, die niet louter beperkt bleven tot de studentenproblematiek, zag men anderzijds in de loop van de betogingen dat steeds meer arbeiders zich aansloten bij de studenten en bij de talrijke scholieren.

Maar ook de vastberadenheid en de open geest van de studenten zelf, die delen van de arbeidersklasse meetrokken in een open strijd, maakte dat ze niet werden uiteengeslagen door de manoeuvres van de vakbonden. Integendeel, met name toen de CGT (stalinistische vakbond, nvdv) pogingen deed om de kop te nemen bij de betogingen om er de controle over te verkrijgen, hebben de studenten en de scholieren verschillende keren de leuzen van de vakbonden opzij geduwd om te duidelijk te maken dat zij niet naar de achtergrond geduwd wensten te worden van een beweging, die zij zelf op gang hadden gebracht. Daarmee bevestigden zij vooral hun wil om zelf, met de arbeiders, de controle te behouden over de strijd en zich niet in de luren te laten leggen door de vakbondscentrales.

De organisatievorm die de studenten gegeven hadden aan hun strijd, was inderdaad een van de aspecten die de bourgeoisie het meest verontruste. Deze zelfstandige algemene vergaderingen verkozen hun coördinatiecomités en stonden open voor allen. Daarin hielden de studentenvakbonden zich dikwijls gedeisd, in de hoop dat ze zich niet als een olievlék zou uitbreiden naar de arbeiders toe, en deze ook in staking zouden gaan. Het was trouwens geen toeval dat Thibault (de vakbondsleder, nvdv) verschillende keren beweerde dat de loonarbeiders niets konden leren van de studenten over hoe zij zich moesten organiseren. Als deze laatste hun algemene vergaderingen hadden, dan hadden de arbeiders hun vakbonden, waarin zij vertrouwen hadden.

Tegen een dergelijke achtergrond van vastberadenheid, die alsmaar toenam en het gevaar dat de vakbonden voorbijgestreefd zouden worden, moest De Villipin wel toegeven. Want de vakbond, die de laatste borststering is van de bourgeoisie, dreigde stukgeslagen te worden door de uitbarsting van een massale strijd.

In de huidige beweging tegen de pensioenhervorming echter, hebben de vakbonden, daarbij actief gesteund door de politie en de media, al het mogelijke gedaan om de overhand te houden. Zij hadden de wind voelen aankomen en hebben daarop ingespeeld door zich overeenkomstig te organiseren.

De Intersyndicale in dienst van de regering

Vanaf het begin hebben we kunnen aanschouwen hoe de verdeling werd uitgespeeld, met aan ene kant de FO (Force Ouvrière, nvdv), die in haar eentje betogingen opzette, en aan de andere kant de intersyndicale die, na de kuiperijen met de regering, op 23 maart een actiedag organiseerde waarmee ze het 'getouwtrek' rond de hervorming voorbereidde. Ze organiseerde daarvoor nog twee andere actiedagen: op 26 mei en vooral op 24 juni, aan de vooravond van de zomervakantie. Het is een algemeen gegeven dat, als men een grote aanval wil doordrukken, een actiedag in deze periode van het jaar voor de arbeidersklasse eigenlijk de genadeslag betekent. Helaas voor de bourgeoisie en de vakbonden liet deze actiedag een onverwachte opkomst zien, met het dubbele aantal arbeiders, werklozen, precareren, en anderen, die de straat opgingen. En terwijl de eerste twee actiedagen zich kenmerkten door een malaise, iets wat uitdrukkelijk werd onderstreept door de pers, trad er op 24 juni een duidelijke onvrede en woede naar voren.

De vakbonden zagen zich daardoor genoodzaakt om, onder druk van deze openlijke ontevredenheid en als gevolg van de groeiende bewustwording van de gevolgen van de hervorming op onze leefomstandigheden, vanaf 7 september nog een actiedag te organiseren, dit keer onder het motto van de syndicale eenheid. Sindsdien heeft er niet één vakbond ontbroken op het appél van de actiedagen die in de betogingen verschillende keren zo'n drie miljoen mensen op de been brachten.

Maar deze eenheid van de 'Intersyndicale' was een valstrik voor de arbeidersklasse, bedoeld om haar te doen geloven dat de vakbonden vastbesloten waren om een offensief van brede

omvang te organiseren tegen de hervorming en dat zij zich, door middel van deze terugkerende actiedagen, daartoe de midelen verschaffen. Op hun actiedagen kon men tot vervelens toe horen hoe hun leiders met veel poeha hun redevoeringen afstakten over het 'vervolg' van de beweging en andere leugens. Waar zij het meest voor beducht waren, was dat de arbeiders uit het keurslijf van de vakbonden zouden breken en dat zij zichzelf zouden organiseren. Dit is wat de secretaris-generaal van de CGT, Thibault, in een interview met de krant *Le Monde* van 10 september zei, als een manier om 'een boodschap over te seinen' aan de regering: "Met kan afsterven op een blokkade, op een omvangrijke sociale crisis. Het is mogelijk. Maar wij zijn niet diegenen die dat risico hebben genomen", om beter te bevestigen wat er volgens de vakbonden op het spel stond: "Wij hebben zelfs een KMO (een kleine onderneming, nvdv) gevonden zonder vakbond, waar 40 van de 44 arbeiders in staking gingen. Dat is een signaal. Hoe meer de onverzettelikheden overheerst, hoe meer de geesten gewonnen worden voor de verlenging van de stakingen".

Dat is duidelijke taal: als de vakbonden er niet zijn, dan gaan de arbeiders zichzelf organiseren en dan gaan ze niet alleen werkelijk beslissen over wat zij willen doen, maar dreigen dat op een massale wijze te gaan doen. Om die reden hebben de vakbondscentrales, en in het bijzonder de CGT, zich met voorbeeldige ijver ingespannen het terrein te bezetten zowel op sociaal vlak als in de media en met dezelfde vastberadenheid elke werkelijke uiting van arbeiderssolidariteit op het arbeidsterrein te verhinderen. Kortom: enerzijds een tamtam van jewelste en anderzijds een activiteit die er op gericht is om de beweging te ontcrachten en mee te voeren in valse alternatieven, om tweedracht en verwarring te zaaien en haar beter naar de nederlaag te kunnen voeren.

De blokkade van de raffinaderijen is er een van de meest duidelijke voorbeelden van. De arbeiders van deze sector, wier strijdbaarheid zeer levendig was, wilden steeds duidelijker hun solidariteit betuigen met de hele arbeidersklasse in haar strijd tegen de hervorming van de pensioenen. Bovendien waren ze zelf geconfronteerd met drastische maatregelen op het vlak van vermindering van personeel. De CGT slaagde er echter in om onder deze arbeiders deze geest van solidariteit om te vormen tot een verwerpelijke staking. Zo werd de blokkade van de raffinaderijen nooit beslist op echte algemene vergaderingen, waar de arbeiders hun werkelijke standpunt tot uiting konden brengen. Er werd echter toe besloten na manoeuvres, waarin de vakbondsleders specialisten zijn, die de arbeiders door middel van 'verrotte' discussies, steriele acties deden aanvaren. Ondanks deze totale opsluiting hebben bepaalde arbeiders van deze sector toch geprobeerd om contacten te leggen en banden te smeden met arbeiders van andere sectoren. Maar globaal genomen zaten zij gevangen in de fuik van de 'blokkade tot het bittere einde'. De meerderheid van de arbeiders van de raffinaderijen zaten in de valstrik van de vakbondscenaria van opsluiting in de fabriek, een werkelijk gif dat werd ingezet tegen de uitbreiding van de strijd. Inderdaad, ook al was het de bedoeling van de arbeiders van de raffinaderijen om de beweging te versterken en er een van de sterke armen van te worden om de regering te doen toegeven, de blokkade van de olieopslagplaatsen, zoals ze zich afspeelde onder de vakbondsvlag, werd vooral een wapen van de bourgeoisie en van de vakbonden tegen de arbeiders.

Ze wist niet alleen de arbeiders van de raffinaderijen te isoleren, maar hun staking ook onpopulair te maken door te dreigen met een algemene benzinestaak teneinde een paniekstemming te scheppen. De pers heeft zich trouw van haar taak gekwetend door stemming te maken tegen deze 'gijzelnemers die de mensen belleten om naar het werk te gaan of om verlop op te nemen'. Maar de arbeiders van deze sector werden daarnaast ook fysiek geïsoleerd. Terwijl zij door hun solidaire strijd hun steentje wilden bijdragen tot het opbouwen van een krachtsverhouding ten gunste van intrekking van de hervorming, heeft vooral de blokkade zich tegen hen gekeerd en tegen hetgeen zij oorspronkelijk voor ogen hadden.

Er hebben talloze gelijkaardige vakbondscacties plaatsgevonden in verschillende transportsectoren, en vooral in streken met weinig arbeiders, want het ging de vakbonden erom tot iedere prijs zo weinig mogelijk risico's te nemen wat betreft de uitbreiding en het actief in de praktijk brengen van de solidariteit. Voor de schijn moest het erop lijken dat ze in de betogingen de meest radicale strijd orkestreerden en een partituur van vakbondseenheid speelden, maar in werkelijkheid lieten ze de toestand verrotten.

Zoals in een pamflet van de 'AG Interpro' (Algemene Interprofessionele Vergaderingen, nvdv) van het Station-Oost (Parijs), gedateerd op 6 november staat: "De kracht van de arbeiders schuilt niet alleen in de blokkade van een olieopslagplaats hier en daar of zelfs van een bedrijf. De kracht van de arbeiders berust in het samenkomen op de werkplaats, over de grenzen van de beroepen, de ondernemingen, de categorieën en de vestigingen heen en samen te beslissen..."

Overal heeft men kunnen zien hoe de vakbonden, verenigd in de 'Intersyndicale' om beter de schijn van eenheid hoog te houden, algemene schijnvergaderingen georganiseerd hebben, waar geen werkelijk debat was, en die opgesloten zaten in de meest extreme corporatistische bekommernissen. Toch beweerden ze openlijk dat ze zogenaamd wilden strijden 'voor allen' en 'allen tezamen' ... maar ieder in zijn eigen hoekje georganiseerd, achter zijn eigen kleine vakbondsleder. Daarbij deden zij er alles aan om te beletten dat er massale delegaties zouden worden gevormd, om op zoek te gaan naar solidariteit bij de andere bedrijven, die het dichtste in de buurt lagen.

Een beweging die rijk is aan perspectieven

In de media zijn helemaal geen berichten verschenen over de talrijke comités of 'Interpro's' (2), die tijdens deze periode werden gevormd: comités en algemene vergaderingen die tot doel hadden om zich te organiseren buiten de vakbonden en discussies te ontwikkelen, die werkelijk open stonden voor alle proletariërs. Er waren ook zelfstandige acties waarin heel de arbeidersklasse zich niet alleen kon herkennen, maar zich ook en vooral massaal kon inzetten.

De vakbonden zijn trouwens niet de enige geweest om de mogelijkheid van een dergelijke mobilisering te belemmeren, want de politie van Sarkozy, die berucht is voor haar zogenaamde stompzinigheid en haar anti-linkse instelling, is door haar provocaties verschillende keren een onmisbare hulp geweest voor de vakbonden. Een voorbeeld? De incidenten op het Belcourplein in Lyon, waar de aanwezigheid van een enkele 'relshoppers' (mogelijk gemanipuleerd door de politie) als voorwendsel heeft gediend om een gewelddadige politierepressie uit te voeren tegen honderden jonge scholieren, waarvan het merendeel trachtte, om op het einde van een betoging, met de arbeiders in discussie te komen.

Hier zien wij wat de bourgeoisie bijzonder erg vreest: dat er contacten aangeknoopt worden en dat deze zich in de rijen van de arbeidersklasse zo ruim verveelvoudigen, tussen jongeren en ouderen, tussen werkenden en werklozen.

Vandaag staat deze beweging op het punt om stil te vallen en moeten er lessen getrokken worden uit deze mislukking.

De eerste les die moet worden getrokken is dat het de vakbondscapitalen zijn geweest die het mogelijk hebben gemaakt dat de aanval op de proletariërs is doorgevoerd en dat zo iets helemaal niet iets ongewoons is. Zij hebben hun vuile werk gedaan en zijn daarvoor door alle specialisten en sociologen, net zoals door de regering, en Sarkozy in hoogsteigen persoon, begroet vanwege van hun 'gevoel voor verantwoordelijkheid'. Ja, de bourgeoisie kan zichzelf zonder aarzelen gelukkig prijzen 'verantwoordelijke' vakbonden te hebben, die in staat zijn om een beweging van dergelijke omvang te breken en tegelijkertijd toch nog te doen geloven dat zij al het mogelijke in het werk gesteld hebben om deze te vooruit te helpen. Het zijn bovendien diezelfde vakbonden die er in geslaagd zijn om de werkelijke uitingen van zelfstandige strijd van de arbeidersklasse en van alle werkenden te verstikken en te marginaliseren.

Niettegenstaande kunnen uit deze mislukking ook talrijke vruchten geplukt worden: want ondanks de inspanningen, die gedaan werden door de gezamenlijke krachten van de bourgeoisie om de bressen te dichten waar de arbeiderswoede door ontsnapte, zijn zij er niet in geslaagd om een hele sector mee te slepen een algemene nederlaag, zoals dat het geval was in 2003 (3). Toen had de strijd tegen de pensioenen van de openbare diensten, na meerdere stakingsweken, geresulteerd een vernietigende nederlaag voor de werkers binnen het nationaal onderwijs.

De beweging loopt nu op haar eind, maar de "De aanval is pas ingezet. Wij hebben een veldslag verloren, maar niet de oorlog. De bourgeoisie heeft ons een klassenoerlog verklaard en wij hebben nog de middelen om die te voeren" (pamflet getiteld 'Niemand kan strijden, beslissen en winnen in onze plaats', getekend door arbeiders en precareren van de 'AG Interpro' van Station-Oost en van Ile-de-France, welke hierboven ook al werd geciteerd). Wij hebben geen andere keuze om ons te verdedigen, dan door onze strijd massaal uit te breiden en te ontwikkelen en daarom moeten wij hem in eigen handen nemen.

'Vertrouwen op eigen kracht' zal de leuze van morgen moeten worden ■

WW / 6.11.2010

(1) Alle linkse partijen, die zich kwamen aansluiten bij de beweging om niet totaal ongelofwaardig te worden, waren het nochtans zelf ook eens over de dwingend noodzaak om de arbeidersklasse op dit punt aan te vallen, want zij hadden er voor gestemd.

(2) Wij beschouwen deze laatste als werkelijke uitdrukkingen van de behoeften van de arbeidersstrijd. Zij hebben niets te maken met de, door de vakbonden en door ultralinkse organisaties, onderhands en met kunst- en vliegwerk opgezette en georkestreerde coördinaties, die wij zowel tijdens de beweging van de spoorwegarbeiders in 1986 als tijdens de beweging in de gezondheidssector in 1988, verschillende keren hebben aangeklaagd.

(3) Zie de nummers van *Révolution Internationale* 335, 336 en 337.

Geslaagde contactbijeenkomst, discussie in een open sfeer

Eind augustus organiseerde de IKS haar 4e discussie- en ontmoetingsdag. Hieronder publiceren wij een voorstelling van deze dag opgesteld door een collectie van deelnemers. Deze voorstelling omvat de beide discussieonderwerpen van zowel de voor- als de namiddag. Wij verwelkomen deze bijdrage als een uitgangspunt om het debat voort te zetten. Wij moedigen iedereen aan om zich uit te spreken over het gevoerde debat en ons hun commentaren te bezorgen.

Een zaal, volgehangen met posters over de geschiedenis van de arbeidersbeweging, met tafels waar politieke lectuur van allerlei richtingen was uitgestald: een omgeving die de nieuwsgierigheid wel moest prikkelde, daarin troffen ook dit jaar contacten elkaar voor een speciale ontmoetingsdag.

De dag georganiseerd door een werkgroep bestaande uit sympathisanten en kameraden van de IKS, vond plaats eind augustus in Antwerpen: voor de vierde maal alweer. *“Door middel van voorbereidende bijeenkomsten heeft de IKS, samen met de sympathisanten deze dag op kunnen zetten en het doel en de middelen van de dag kunnen uitdiepen”*, aldus sympathisant F.

Er waren ook deze keer velen op de contactdag afgekomen: veelal uit België zelf, maar ook uit Frankrijk en uit Nederland. Alhoewel er veel jongeren waren, was men toch van alle leeftijden, inclusief een kameraad van meer dan 80 jaar.

De bedoeling was de sympathisanten de gelegenheid te bieden elkaar in een ongedwongen sfeer te ontmoeten, bij te praten, van gedachten te wisselen, samen te eten, enzovoort. *“Met het gevoel, tussen gelijken te vertoeven, valt de individuele isolatie weg en het gevoel van onmacht maakt plaats voor een positief perspectief”*, aldus sympathisant R.

Uit de grote opkomst blijkt dat er onder hen, die internationalistische, antikapitalistische of antireformistische standpunten huldigen, een behoefte bestaat aan ontmoeting, uitwisseling van gedachten, elkaar treffen in een algemene vergadering waarin gezamenlijk een onderwerp wordt besproken.

‘s Avond was er een gezellige barbecue gepland. De dag was bestemd voor de uitwisseling van ideeën, de voorstelling van materialen en met name voor twee onderwerpen, die tezamen met de contacten en de voorbereidingsgroep vastgesteld waren: de economische crisis en de kwestie van de vluchtelingen.

De discussies die plaatsvonden, waren, naast de politieke verheldering, vooral bedoeld om de debatactie tot leven te brengen: de contacten te laten proeven van de open sfeer en de kameradschappelijke sfeer die er heerst in de discussies die de IKS voert.

Volgens sympathisant R. *“de huidige debatactie van de IKS, intern en extern, op discussiedagen, bij interventies en tijdens private gesprekken kenmerkt zich door een open mind en een amicaal karakter, wat stimuleert en voor sommigen verrassend werkt, in vergelijking met het dikwijls dogmatisch gekrakeel van andere linkse partijen”*. Dit wordt bevestigd door sympathisant F: *“Niet alleen wat betreft hun inhoud, maar ook de vorm heeft me verrukt. Wat vooral veel indruk op me heeft gemaakt, was de oprechtheid van de deelnemers aan de discussie”*.

De discussie over de economische crisis

In de discussie over de economische crisis werd de noodzaak gevoeld meer begrip te ontwikkelen over de achtergronden ervan. De inleiding door een contact zette de actualiteit uiteen en werd erg gewaardeerd door de aanwezigen. De buiten alle proporties gegroeide schuldenlast van de staten, zoals Griekenland, de media die de crisis voorstellen als iets totaal nieuws, de mensen die er geen vertrooening meer in hebben dan de vakbonden voor hun belangen opkomen, de aarzeling om zelf de strijd ter hand te nemen, waardoor men passief blijft en er weinig mobilisaties plaatsvinden.

De discussie, de daarop volgende ging vooral over:

- het wezen van het functioneren van het huidige systeem, over de noodzaak tot accumulatie van kapitaal als de drijvende motor achter het voortdurende winstbejag van het kapitalisme. Die winst wordt gemaakt door arbeidskracht uit te buiten, die daardoor hun eigen productie niet volledig kunnen opkopen. Doordat er een gebrek is aan koopkrachtige vraag, en geproduceerde waren niet allemaal meer verkocht kunnen worden, stagneert de accumulatie. Geld kan dan niet meer in geld worden omgezet en dus niet meer worden omgezet in kapitaal.

- De verschillende vormen van economische politiek die door de bourgeoisie ingezet zijn om crisis het hoofd te bieden: het keynesianisme; het neo-liberalisme met toenemende speculatie op de financiële markt; de stalinistische economische politiek (=staatskapitalisme), die alle drie faalden.

Of er ook onmiddellijke alternatieve maatregelen mogelijk zijn? Daar bestond geen eenduidigheid over. Sommigen meenden dat dit de illusies binnen de arbeidersklasse alleen maar zou versterken; anderen meenden dat dit, in afwachting van de revolutie, wel mogelijk is. Wat betreft het verschil tussen de rijke landen en die van de derde wereld: een andere, eerlijke verdeling welvaart is niet mogelijk binnen kapitalisme, want alle landen in de wereld zijn onderworpen aan dezelfde dynamiek!

Als de bourgeoisie de arbeiders probeert op te splitsen in die van de arme en die van de rijke landen; in degenen die leven om te consumeren en degenen die leven voor het milieu, dan probeert de bourgeoisie haar verdeel- en heersvisie aan de arbeidersklasse op te leggen. Hiertegenover staat maar een visie: de totaalvisie van de arbeidersklasse als internationale eenheid.

Het vraagstuk van de vluchtelingen en immigranten

De inleiding over het vluchtelingenvraagstuk werd eveneens gedaan door een contact, die lid is van de AAGU (1). Hij vertelde over het werk, de motieven en de achtergrond van de groep.

De IKS vertrekt vanuit het gezichtspunt en het standpunt van de arbeidersklasse. De AAGU richt haar activiteiten op alle vluchtelingen, waaronder ook arbeidersvluchtelingen. Wat wil de AAGU en hoe wil zij dat bereiken?

Een vluchteling is volgens de conventie van Geneve van 1951 *“een persoon die uit vrees voor vervolging op grond van politieke overtuiging, ras, ... of behoren tot een sociale groep zich in een ander land bevindt is ontheemd in zijn eigen land...”*

Vluchtelingen zijn vaak op de vlucht door armoede en oorlog, ze zijn de grootste slachtoffers van het kapitalisme. Er is geen onderscheid tussen legale vluchtelingen en illegale vluchtelingen.

Vanwege hun half-illegale toestand worden ze nooit als medemens erkend en ze krijgen geen legale status. De staat voert repressie uit op de vluchtelingen door regelmatig zijn militaire politie of mareschaussee in te zetten om de illegale vluchtelingen op te sporen, uit te zetten of in de vluchtelingenkampen/detentiecentra op te sluiten.

Frontex als een Europese semimilitaire organisatie probeert om de toegang tot fort Europa tegen te gaan. Vluchtelingen worden gevangen gezet zonder enige vorm van proces, soms langer dan een jaar.

Het kapitalisme is het individualisme en kan iedereen dan gemakkelijk isoleren en onderdrukken. Door een vorm van modern nationalisme worden de vluchtelingen van ‘rijkdom’ uitgesloten.

Binnen het kapitalisme kan het vluchtelingenprobleem nooit opgelost worden. Hoe kan de strijd voor de vluchtelingen bijdragen aan de klassenstrijd? Wat brengt de revolutie dichterbij: de arbeidersstrijd of de strijd voor de vluchtelingen?

AAGU staat voor ‘directe actie’; voor echte strijd. Ze heeft een internationalistisch standpunt en maakt geen onderscheid tussen verschillende nationaliteiten en het wel of niet hebben van een paspoort. Zij is van mening dat een antinationale strijd in combinatie met internationale solidariteit tot een aanval op kapitalisme leidt.

AAGU denkt dat de strijd voor vluchtelingen dus ook een soort van klassenstrijd is. De vluchtelingen kwestie is een van de centrale kwesties voor de arbeidersklasse. Overal in de wereld zijn er arbeiders die erdoor getroffen worden en dan komen ze terecht in de uitzichtloze ellende, worden als verschoppeling behandeld.

Levendige discussie over het vluchtelingenvraagstuk

De inleiding werd met instemming begroet en werd gevolgd door een levendige discussie waar verschillende aspecten van de vluchtelingen kwestie in werden opgenomen. Het is een van centrale kwesties voor de arbeidersklasse in de hele wereld. De inleiding riep ook allerlei vragen op en het onderwerp wekte een grote betrokkenheid bij alle aanwezigen.

Er zijn drie benaderingen mogelijk: racistische, burgerlijk-humanitaire en links-radical, maar alle drie lossen ze het vluchtelingenvraagstuk niet op. In feite vullen de eerste twee elkaar aan. De burgerlijk-humanitaire organisaties zijn namelijk niet per se tegen de uitzetting van illegale vluchtelingen. De derde benadering kan fundamenteel geen oplossing bieden. Net zoals de arbeidersklasse nu nog geen onmiddellijke praktische oplossing heeft.

Er werd pleidooi gehouden over open grenzen, vrije toegang en de afschaffing beperkingen binnen het kapitalistische systeem, maar het kapitalisme kan de stroom van de vluchtelingen toch niet verwerken.

Vluchtelingen werden ook door het kapitalisme in opgaande periode voortgebracht. Maar nu het kapitalisme volop in zijn verval periode verkeert, worden ze niet meer als potentiële arbeidskrachten beschouwd, maar als vluchtelingen waar je geen kant mee op kunt en die alleen maar overlast veroorzaken.

De oplossing is de vernietiging van het kapitalisme, maar wat moeten we in afwachting daarvan doen? Alles wat we doen is slechts een lapmiddel. Eisen dat alle grenzen opengezet moeten worden? Dat lost niets op. Je krijgt een massa van mensen. Het ontstaat een totale verpaupering en er is geen werk.

Welke houding tegenover vluchtelingen?

Minderheden worden tot zondebok gemaakt. Zij krijgen de schuld van de ellende hier en elders in de wereld. Het kapitalisme is hypocriet: ze worden wel in allerlei sectoren aan het werk gezet voor een hongerloontje, maar zodra er geen winst meer wordt gemaakt, worden ze als ongewenste vreemdeling over de grens gezet.

Moeten de vluchtelingen eigen cultuur bewaren en handhaven of naar een eenheidscultuur streven? Zowel de rechter- als linkerzijde van de bourgeoisie proberen de culturele verschillen te benadrukken. Links zegt dat de vluchtelingen hun culturele identiteit moeten kunnen behouden, volgens rechts zijn die culturele verschillen zo groot dat ze niet kunnen blijven.

De arbeidersklasse streeft ernaar zoveel mogelijk hindernissen weg te nemen. Zij streeft naar een eenheid van cultuur van strijdende arbeiders. In de Oktoberrevolutie in Rusland in 1917 waren er arbeiders en arbeiders van meer dan tien verschillende ‘nationaliteiten’ betrokken. Ze namen deel aan algemene vergaderingen en massabijeenkomsten, ook al droegen de revolutionaire vrouwen daar hoofdoeken en mutsen van hun eigen regio.

Moeten we altijd solidair zijn met alle vluchtelingen? Dat kan niet. Wel met arbeidersvluchtelingen. Want lang niet alle vluchtelingen maken deel uit van de arbeidersklasse. We kunnen niet solidair zijn met burgerlijke vluchtelingen die in hun eigen land misdaden hebben begaan tegen de bevolking.

De vluchtelingen komen door hun half-illegale toestand wel relatief snel in de criminaliteit terecht. Ze zijn geen criminelen, maar de criminaliteit spant de vluchtelingen voor haar karretje.

De Geneefse Conventie: wapen in handen van de ‘democratie’

De tussenkomst van sympathisant M. gaf de discussie een hele nieuwe dimensie. Hij stelde dat dit verdrag *“Ogenschijnlijk ging het Verdrag over de vluchtelingen, maar in werkelijkheid had het een propagandistische bedoeling. (...) De Conventie werd ingezet als een van de instrumenten van de ideologische en politieke oorlog van het Westblok tegen het Oostblok. (...) Vluchtelingen uit het Oostblok waren per definitie interessant. Ze werden allemaal opgevoerd als onschuldige slachtoffers van het totalitaire Oostblok-systeem en ingehaald als helden van de westerse idealen”*. Er werd geen onderscheid gemaakt tussen economische en politieke vluchtelingen. Volgens M. zat er tussen de vluchtelingen geen *“arbeider, die uit protest tegen het bestaan van de loonarbeid, de uitholling van de macht van de arbeidersraden, de ontbinding van de internationalistische beweging, of vanwege politiek-economische betrekkingen met reactionaire regimes, naar het Westen vluchtte”*

Vluchtelingen worden door de grootmacht gebruikt in de imperialistische oorlog. Vaak fungeren ze als een ‘buffer’ in de oorlog van het ene imperialisme tegen het andere.

Vluchtelingen toen en nu

Er is een essentieel verschil tussen de vluchtelingen van nu en de immigranten van vroeger. Tussen 1750 en 1914 emigreerde men voornamelijk vanwege honger en ellende. Vroeger was er tevens de noodzaak van en de behoefte aan een arbeidsreserverleger binnen het kapitalisme. De wereldmarkt was nog niet verzadigd en slokte steeds weer nieuwe arbeidskrachten op. Nu is de wereldmarkt verzadigd, is er een situatie van algemene overproductie, ook wat betreft het aanbod van de waar arbeidskracht. Mensen vluchten nu niet alleen vanwege honger en ellende maar meer nog vanwege oorlog en vernietiging. Sinds het kapitalisme een systeem is in verval kunnen deze mensen echter niet meer daadwerkelijk in het arbeidsproces opgenomen worden.

Helpen we vluchtelingen door deze voor te stellen als meest kwetsbare mensen en de West-Europese arbeiders als diegenen die zich verkopen aan het kapitaal? Er is een groot gevaar dat de vluchtelingen in het lompenproletariaat terecht komen. Alleen de arbeidersstrijd kan hun perspectief bieden als deze een bepaald niveau van strijd bereikt heeft. Vluchtelingen kunnen alleen een perspectief ontwikkelen als ze zich inzetten voor de arbeidersstrijd. In die zin is het vluchtelingen-c.q. immigrantenvraagstuk een vraagstuk van de arbeidersklasse. *(wordt vervolgd op pagina 6)*

om de staatsmacht; het is ook een strijd tegen de staatsmacht." (geciteerd in Staat en Revolutie van Lenin)

Toen in 1914 de wereldoorlog uitbrak, nam hij resoluut stelling tegen het verraad van de sociaal-democratische leiders van de Tweede Internationale. Gedurende de oorlog werd hij sympathisant van de ISD in Bremen en de SPD in Nederland, en schreef hij artikelen tegen de oorlogspolitiek. In een brief aan Van Ravensteyn van 22 oktober 1915 legt hij uit wat hem ertoe bracht zich te verbinden aan het initiatief van de Linkerzijde van Zimmerwald.

Daarna sprak hij zijn onvoorwaardelijke solidariteit uit met de Russische arbeiders toen die in 1917, in Sovjets georganiseerd, de macht grepen, en bleef hij onverdroten de noodzaak propaganderen van de wereldrevolutie. "Wat we hoopten is ondertussen gebeurd. Op 7 en 8 november hebben de arbeiders en soldaten van Petrograd de regering Kerenski omvergeworpen. En het is waarschijnlijk (...) dat die revolutie zich over heel Rusland zal uitbreiden. Een nieuw tijdperk begint, niet alleen voor de Russische revolutie, maar ook voor de proletarische revolutie in Europa." (Anton Pannekoek, De Russische Revolutie III, De Nieuwe Tijd, 1917, p.560; De Russische Revolutie VIII, De Nieuwe Tijd, 1918, p.125)

Toen de meerderheid, die uit de KPD uitgesloten werd, in april 1920 een nieuwe partij oprichtte, de KAPD, was Pannekoek een grote inspirator voor het programma van deze politieke organisatie. Dit programma verenigde de belangrijkste standpunten van de nieuwe periode. Pannekoek was (precies zoals Rosa Luxemburg tot zij in 1919 vermoord werd) aan het begin van de jaren 1920 een weliswaar kritisch maar vurig verdediger van de Oktoberrevolutie.

Maar dat belette hem niet om uiteindelijk foute lessen te trekken uit de nederlaag van de Oktoberrevolutie van 1917 in Rusland. Hij kwam inderdaad tot de conclusie dat de Bolsjewiki in feite een burgerlijke revolutie hadden geleid. Waarom? Niet alleen omdat volgens hem in 1917 in Rusland nog resten van feodalisme bestonden, versnipperde vormen van kleinburgerlijke productie, maar ook omdat Lenin het verschil niet goed begreep zou hebben tussen proletarisch materialisme en het burgerlijk materialisme. (Zie John Harper (pseudoniem van Anton Pannekoek), Lenin als Filosoof, 1938)

Voor elke revolutionair van vandaag blijven de werken van Pannekoek, ondanks zijn latere fouten, een belangrijke referentie, alleen al omdat hij, zoals andere linkskommunisten een brug sloeg tussen de sociaal-democratische Tweede Internationale en de beginnende Kommunistische Derde Internationale, de periode die zich uitstrekte van 1914 tot 1919, en omdat hij daarna zijn theoretische werk is blijven voortzetten. Zoals hij later herhaalde: "... onze taak is vooral een theoretische taak: door studie en discussie de beste weg vinden en aanduiden voor de actie van de arbeidersklasse." (Brief van Pannekoek aan Castoriadis – Socialisme ou Barbarie, 8 november 1953)

Jan Appel

Op 4 mei 1985 stierf de laatste grote figuur van de Kommunistische Internationale, Jan Appel, op de leeftijd van 95 jaar. Het proletariaat zal nooit zijn leven vergeten, een leven van strijd voor de bevrijding van de mensheid.

De revolutionaire golf van het begin van vorige eeuw is mislukt. Duizenden marxistische revolutionairen werden gedood in Rusland en Duitsland, sommigen pleegden zelfs zelfmoord. Maar ondanks die lange nacht van de contra-revolutie bleef Jan Appel trouw aan het marxisme, bleef hij trouw aan de arbeidersklasse, overtuigd van het feit dat de proletarische revolutie moest komen. Jan Appel werd gevormd en gehard in de revolutionaire beweging in Duitsland en Nederland aan het begin van vorige eeuw. Hij streed zij aan zij met Rosa Luxemburg, Karl Liebknecht, Lenin, Trotski, Gorter, Pannekoek. Hij streed in de revolutie in Duitsland in 1919. Hij behoorde tot degenen die nooit de zaak van het proletariaat verrieden. Hij was een waardig vertegenwoordiger van die anonieme massa van de gestorven generaties van het proletariaat. Hun historische strijd heeft zich altijd gekeerd tegen persoonsverering of het nastreven van glorierijke titels. Evenmin als Marx en Engels hoeft Jan Appel geen rekenschap af te leggen aan de kapitalistische sensatiepers.

Maar hij was ook meer dan zomaar iemand uit heel die anonieme massa moedige revolutionaire militanten, welke werd voortgebracht door de revolutionaire golf van de arbeidersbeweging begin vorige eeuw. Hij heeft sporen nagelaten voor de revolutionairen, die vandaag de fakkel overnemen. Jan Appel was in staat degenen te herkennen, even anoniem en voor het ogenblik beperkt tot een kleine minderheid, die de kommunistische strijd voort zullen zetten. Met trots hebben

wij Jan Appel ontvangen op het Oprichtingscongres van de Internationale Kommunistische Strooming in 1976 in Parijs.

Geboren in 1890 begint Jan Appel al heel jong te werken op de scheepswerven in Hamburg. In 1908 is hij een actief lid van de SPD. In de oorlog, jaren vol kwelling, neemt hij deel aan discussies over de nieuwe kwesties die zich aan de arbeidersklasse stellen: de houding tegenover de imperialistische oorlog en tegenover de Russische revolutie. Dat brengt hem ertoe om zich eind 1917-begin 1918 aan te sluiten bij de Linksradikalen in Hamburg, die duidelijk standpunt kozen tegen de oorlog en voor de revolutie. Vervolgens beantwoordde hij de oproep, in juli 1917 van de IKD in Hamburg, die alle revolutionairen vroegen om te ijveren voor de oprichting van een USPD, in oppositie tegen de reformistische en opportunistische politiek van de SPD-meerderheid. Gedreven door de arbeidersgevechten van eind 1918 treedt hij ook toe tot de Spartakusbund van Rosa Luxemburg en neemt hij na de eenmaking in de KPD(S) een verantwoordelijke positie in de groep van het district Hamburg.

Op basis van zijn actieve deelname aan de gevechten, die sinds 1918 plaatsvonden, en zijn organisatorische talenten, kiezen de deelnemers aan het Oprichtingscongres van de KAPD Jan Appel en Franz Jung als vertegenwoordigers van de Partij voor de Kommunistische Internationale in Moskou. Zij moesten discussiëren en onderhandelen over haar toetreding tot de Derde Internationale en over de verraderlijke houding van de centrale van de KPD tijdens de Ruhrprotest. Om in Moskou te geraken moesten ze een schip kapen. Daar aangekomen hadden ze discussies met Zinovjev, voorzitter van de Kommunistische Internationale, en met Lenin. Op basis van het manuscript van Lenin, 'De Linkse Strooming, een Kinderziekte van het Kommunisme', discussieerden ze lange tijd en weerlegden onder meer de valse beschuldigingen van syndicalisme (dat wil zeggen: de verwerping van de rol van de partij) en van nationalisme.

Er waren nog verschillende reizen naar Moskou nodig tot dat de KAPD als sympathiserende organisatie werd toegelaten tot de Derde Internationale en zo deel kon nemen aan het Congres van 1921.

Appel was actief overal waar de KAPD en de AAUD hem heen stuurden. Zo werd hij de verantwoordelijke voor het weekblad Der Klassenkampf van de AAU in het Ruhrgebied, waar hij bleef tot in november 1923.

Op het IIIe Congres van de Kommunistische Internationale, in 1921, waren Appel, Meyer, Schwab en Reichenbach de afgevaardigden die, tegen het groeiende opportunisme binnen de Komintern, de laatste onderhandelingen voerden namens de KAPD. Ze probeerden tevergeefs, samen met de afgevaardigden van Bulgarije, Hongarije, Luxemburg, Mexico, Spanje, Groot-Brittannië, België en de Verenigde Staten, een linkse oppositie te vormen. Kordaat onderstreepte Jan Appel, onder het pseudoniem Hempel, tegen het sarcasme van de Bolsjewistische en KPD-afgevaardigden in, aan het einde van dit

IIIe Congres enkele fundamentele kwesties voor de wereldrevolutie van vandaag. Laten we aan zijn woorden herinneren: "De Russische kameraden zijn evenmin supermannen, en ze hebben tegenwicht nodig, en dat tegenwicht moet een Derde internationale zijn die elke tactiek van compromis, parlementarisme en oude vakbonden uitschakelt."

Tot het einde toe was Jan Appel ervan overtuigd dat "alleen de klassenstrijd van belang is". We zetten zijn strijd verder ■

MW

(1) De moeilijke omstandigheden waar de Bolsjewistische Partij en de arbeidersmassa's, zowel op economisch als op militair vlak, mee geconfronteerd werden, waren het gevolg van ernstige fouten: de afslachting van de muitende matrozen van Kronstadt in 1921 en van het militair offensief tegen de beweging van Machno in Oekraïne. Terwijl bepaalde militanten binnen van de Bolsjewistische Partij zich keerden tegen deze grove fouten, dan was Trotski niet één van hen, hij is zelfs een van de belangrijkste uitvoerders geweest van deze repressies.

(2) Lees hiervoor onze brochure: *Het trotskisme tegen de arbeidersklasse en de Internationale Revue (Fr. Eng. Sp) nr.103.*

(3) Robert Coulondre, ambassadeur van Frankrijk bij het Derde Rijk, geeft er een welsprekende getuigenis van in zijn beschrijving van zijn laatste ontmoeting met Hitler, net voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog. Hitler ging er prat op zojuist een pact met Stalin te hebben afgesloten. Hij schetste een grandioos panorama van zijn toekomstige militaire zegetocht. In zijn antwoord aan Hitler trachtte de Franse ambassadeur echter een beroep te doen op zijn redelijkheid en schetste hem de sociale oproer en het gevaar van de revoluties, die door een lange en moorddadige oorlog zouden kunnen worden tweegebracht en die alle oorlogvoerende regeringen ten val zouden kunnen brengen. "U denkt enkel aan uzelf als overwinnaar", zei de Franse ambassadeur, "maar heeft u gedacht aan een andere mogelijkheid: dat Trotski wel eens de winnaar zou kunnen worden?"

vervolg van p.5

CONTACTBIJEENKOMST

De arbeidersklasse is een klasse van migranten

Centraal staat de eenheid van de arbeidersklasse als internationale klasse: de wereldarbeidersklasse. De bourgeoisie probeert ons voortdurend valse tegenstellingen op te dringen om de mensen te individualiseren en hun woede te kanaliseren. De arbeidersklasse moet alles in het werk stellen om haar eenheid tegen de bourgeoisie te verdedigen. Een deel van de arbeidersklasse organiseren (onderklasse, precariaat) tegenover andere delen van de klasse gaat lijnrecht in tegen het perspectief dat we nu verdedigen: de eenheid van de wereldarbeidersklasse, die heeft geen vaderland.

Conclusie: het was een boeiende discussiedag met veel ruimte voor verschillende meningen ■

Collectief-28/31.10.2010

(1) AAGU, Anarchistische Anti-deportatie Groep Utrecht. www.aagu.nl/

Lees ook online op Internationalism.org

*REACTIE OP DE OPEN BRIEF VAN DE
UTRECHT GROEPEN

*ANTON PANNEKOEK: ZIJN ONMIS-
KENBARE BETEKENIS VOOR DE
HISTORISCHE STRIJD VAN HET
PROLETARIAAT.

*GROOT-BRITANNIË: STUDENTEN-
ARBEIDERSBETOGINGEN: WIJ
MOETEN ONZE STRIJD ONDER
EIGEN CONTROLE HOUDEN!

*DE ANARCHISTEN EN DE OORLOG
(DEEL I, II, III EN IV)

*KOMMUNISTISCHE LINKERZIJDEN EN
INTERNATIONALISTISCH ANAR-
CHISME (DEEL I, II EN III)

*DE ARBEIDERSKLASSE KOMT STEEDS
MEER IN DE KRINGLOOP VAN DE
ARMOEDE TERECHT

*HET KOMMUNISME IS GEEN MOOI
IDEAAL, MAAR EEN MATERIËLE
NOODZAAK

[SAMENVATTING VAN BAND I]

*HET KOMMUNISME IS GEEN MOOI
IDEAAL, HET STAAT OP DE DAGORDE
VAN DE GESCHIEDENIS

[SAMENVATTING VAN BAND II,
DEEL 1+2]

Lees ook de
selectie
gemaakt naar
aanleiding
van de
contactdag
zomer 2010:

DE IKS OP HET INTERNET

internationalism.org
E-mail: belgie@internationalism.org

JAARABONNEMENTEN

Alle prijzen in euros	België	Steun abonnem.	Europa	Wereld	Air Mail Wereld
Internationalisme (4 nrs)	6	10	10	15	20
Internationale Revue (FR/ENG/ESP - 4 nrs)	15,5	25	15,5	17	20
Internationalisme + Internationale Revue	22	40	25	32	40

Verspreidersabonnement
vanaf 2° Internationalisme : 1,0 EUR per bijkomend nummer
vanaf 2° Internationale Revue : 2,5 EUR per bijkomend nummer.
Verzending onder gesloten omslag
Internationalisme of Internationale Revue : België : + 8,5 EUR
Internationalisme vorige jaargangen: 0,50 EUR

Voor de territoriale IKS-pers in andere landen: contacteer rechtstreeks de betrokken afdeling
Abonnementen door storting op rekening 000-3351977-45
van Internationalisme, PB 94, 2600 Berchem/Antwerpen

OPROEP AAN DE LEZERS

Het is nog steeds met beperkte krachten dat de revolutionairen vandaag het hoofd moeten bieden aan een ontzaglijk grote opgave. Daarom doen wij een beroep op al onze lezers, op al onze sympathisanten om mee te werken aan de verspreiding van onze publicaties. Alle informatie waarover je beschikt van wat er rondom je gebeurt, alle verslagen van discussies die je voert zijn uitermate nuttig, als bijdrage aan de antwoorden op de moeilijkheden waartegen het proletariaat vandaag aankijkt. Tenslotte is een goede verdeling van onze pers uiterst belangrijk. Je kan ons hierbij helpen door mee te werken aan de verdeling in boekhandels en kiosken, en de goede verdeling ervan energie en met regelmaat samen met ons mee opvolgen. We herhalen ook nogmaals onze vraag om je kritiek en commentaar op onze pers te laten kennen.

OPROEP TOT HET STEUNFONDS

Ons bestaan bij de verdediging van onze ideeën verloopt ook via financiële steun. Vandaar dit permanent steunfonds voor onze pers en tussenkomst. In tegenstelling met de organisaties van de bourgeoisie die door de heersende klasse en haar staat subsidies krijgen om de belangen van het kapitaal te verdedigen, leeft de revolutionaire organisatie enkel dankzij de bijdragen van zijn militanten. Uw bijdrage, lezer, is een bewuste politieke daad en uiting van solidariteit en steun bij de verdediging van de revolutionaire ideeën.

Wij zien uw bijdragen tegemoet op bankrekening nr 000-3351977-45 tnv. Internationalisme, PB 94, 2600 Berchem/Antwerpen of tijdens een van onze tussenkomsten.

STEUNFONDS

Ontmoetings- en discussiedag (vervolg) (28.08)	65,00
militante verkoop: Europese betoging tegen besparingen Brussel (29.09)	1,00
militante verkoop: Studay Antwerpen (06.09)	1,00
militante verkoop: Universiteit Luik (05.10)	1,00
Publieke Bijeenkomst IKS Brussel (16.10)	152,00
militante verkoop: Discussiekring Spartacus Antwerpen (19.10)	0,50

TOTAAL SEPTEMBER- OKTOBER 2010 220,50
ALGEMEEN TOTAAL 2010 1070,98

(+SOLIDARITEITSFONDS +155,00)

	Engels/Spaans/Frans	Nederlands
 3 EURO Internationale Revue	Economische afgang, "natuurlijke rampen", imperialistische chaos, ... Het kapitalisme is een bankroet systeem, dat moet worden vernietigd De hete herfst van 1969 in Italië (2e deel) Een moment in de historische heropleving van de klassestrijd Wat zijn arbeidersraden? (IV) 1917-1921: De Sovjets proberen de macht uit te oefenen Verval van het kapitalisme Het tijdperk van de rampen De Kommunistische Linkerzijde in Rusland Het Manifest van de Arbeidersgroep van de Russische Kommunistische Partij (vervolg)	Tegenover een steeds duidelijker bankroet van het kapitalisme... Slechts één toekomst, de klassenstrijd! 18° congres van de IKS Naar een hergroepering van de internationalistische krachten 18° congres van de IKS Resolutie over de internationale situatie De strijd van het marxisme tegen de godsdienst Economische slavernij is de onderliggende oorzaak van de religieuze misleiding Anton Pannekoek Darwinisme en marxisme (Deel II) Extra bijlage: Het communisme is geen mooi ideaal, maar een materiële noodzaak [samenvatting van Band I] Het communisme is geen mooi ideaal, het staat op de dagorde van de geschiedenis [samenvatting van Band II, deel1+2]
	143 4e kwartaal 2010	22 2010

PUBLIEKE BIJEENKOMSTEN

■ te **Amsterdam** : zaterdag 11 december, 14u, De Badcuyp, 1e Sweelinckstr. 10, 1073 CH Amsterdam-Zuid

Oorlogen, ecologische rampen en armoede drijven miljoenen mensen op de vlucht

Welke solidariteit tegenover de massale vloed van vluchtelingen?

Hoe kunnen wij bijdragen tot de bewustwording dat de diepere redenen, die leiden tot deze ellende, te vinden zijn in het wegwijnende kapitalistische systeem?

Hoe een krachtsverhouding ontwikkelen om zich te verweren tegen deze toestand?

Welke activiteit kunnen de revolutionairen ontwikkelen in deze strijd?

op de vlucht voor de oorlog (1914-18)

vluchtelingenkamp vandaag (2010)

PERMANENTIES * ANDERE ACTIVITEITEN

■ te **Tilburg** : zondag 21 november, stand en discussieforum op het 2.Dh5-festival (zie concrete gegevens: www.2dh5.nl)

■ te **Rijsel (Lille)**: zaterdag 11 december en 15 januari, 14u30, MRES, 23 rue Gosselet

DE MEEST RECENTE GEGEVENS: internationalism.org

PUBLICATIES VAN DE IKS - CONTACTADRESSEN

Naam publicatie nooit op envelop vermelden, met uitzondering van Internationalisme US

ACCION PROLETARIA
Apartado de Correos 258,
Valencia 46080, Spanje

**COMMUNIST
INTERNATIONALIST**
(in Hindi)
POB 25, NIT,
Faridabad 121 00.
Haryana, INDIA

DÜNYA DEVRIMI, TURQUIE
Omwille van de politieke situatie is er geen PB. Voor contact schrijven naar: het adres in Zwitserland of naar turkiye@internationalism.org

INTERNACIONALISMO
Wegens de politieke omstandigheden in Venezuela is de postbus gesloten. Stuur de post naar het adres in Spanje of per e-mail aan venezuela@internationalism.org.

INTERNATIONALISM
320 7th Ave. #211
Brooklyn, NY 11215, USA

INTERNATIONALISME
PB 94, 2600 Berchem/Antwerpen.

**INTERNATIONELL
REVOLUTION**
IR, Box 21106,
10031 Stockholm, Zweden

**INTERNASYONALISMO,
PHILIPPINES**
Omwille van de politieke situatie is er geen PB. Voor contact schrijven naar: het adres in India of naar philippines@internationalism.org

REVOLUCION MUNDIAL
Apartado de Correos 15-024,
C.P. 02600
Distrito Federal, Mexico, Mexico

**REVOLUTION
INTERNATIONALE**
Mail Boxes 153
rue Damrémont, 108 - 75018 Paris,
Frankrijk

**REVOLUÇÃO
INTERNACIONAL, BRASIL**
Voor contact schrijven naar:
brasil@internationalism.org

**RIVOLUZIONE
INTERNAZIONALE**
CP 469, 80100 Napoli, Italië

WERELDREVOLUTIE
WR, PB 339, 2800 AH GOUDA,
Nederland

WELTREVOLUTION
Postfach 410308, 50863 Köln 41,
Duitsland

WELTREVOLUTION
Postfach 2216, CH-8026 Zürich,
Zwitserland

WORLD REVOLUTION
BM Box 869, London WC1N 3XX,
Groot Britannië

WORLD REVOLUTION
(Australië)
oz@internationalism.org

BROCHURES - BOEKEN - TEKSTBUNDELS

Publicaties te bekomen op onze open bijeenkomsten en permanenties, in boekhandels of door storting (geef gewenste publicaties of abonnementen op) op rekening 000-3351977-45 van Internationalisme, PB 94, 2600 Berchem/Antwerpen (+2 EUR per brochure verzendkosten)

• Platform en Manifest van de IKS 2,50	• De Italiaanse Kommunistische Linkerzijde (fr / eng) 8,00	• Fascisme et démocratie, deux expressions de la dictature du capital 4,50
• Krisis en verval van het kapitalisme 3,25	• De Russische Kommunistische Linkerzijde (eng) 10,00	• La terreur stalinienne: un crime du capitalisme, pas du communisme 3,00
• Natie of klasse? 1,85	• De Hollands-Duitse Kommunistische Linkerzijde (fr / en) 24,00	• Het Trotskisme tegen de arbeidersklasse (fr) 2,50
• De vakbonden tegen de arbeidersklasse 1,50	• Tekstbundel: Het proletariaat tegenover de Belgische staat (1830 tot vandaag) en De sociaal-democratie in de 19e eeuw en de oprichting van de Belgische Werklieden Partij 2,50	• De staat in de overgangperiode van kapitalisme naar kommunisme (fr / en) 3,00
• Organisation communiste et conscience de classe (eng / fr) 2,50	• Tekstbundel: ecologie en kapitalisme 2,00	• Tekstbundel: Rusland 1917, het begin van de wereldrevolutie 2,50
• De Britse Kommunistische Linkerzijde (eng) 7,00		
• De Franse Kommunistische Linkerzijde (fr) 6,00		

BOEKHANDELS DIE IKS-PERS VERKOPEN

Antwerpen:

• "Groene Waterman" Wolstraat 7
• "Dierckxsen" Melmarkt
• "Van den Bosch" St Jacobsmarkt 1

Brussel:

• "La Borgne Agasse" Anoustraat 30, 1050
• "Aden" avenue Bréart 44, 1060
• "Aurora" J.Voldersstraat, 1060

• "Tropismes" galerie des Princes 11, 1000
• "Press Shop"
De Brouckèreplaats, 1000

Gent:

• "De Brug" Phoenixstraat 1
• "De Brug" Rijnhovelaan 1
• "International Press Store" Rooigemlaan 501

• "WALRY-Nieuwscentrum" Zwijnaardsesteenweg 6

Luik:

• "Varia" rue des Mineurs 8
• "Pax" 4 place Cockerill
• "Livre aux Tresors" rue Sebastien Laruelle 4

Arbeiders aller landen, verenigt u!

INTERNATIONALISME

INTERNATIONALE KOMMUNISTISCHE STROMING

Trotski, Pannekoek, Appel: trouwe strijders van het proletariaat

"Meer dan welke klasse ook in de geschiedenis is het proletariaat rijk aan prachtige revolutionaire figuren, aan toegewijde militanten, onvermoeibare strijders, martelaars, denkers en mensen van de actie. Dat is toe te schrijven aan het feit dat, in tegenstelling tot andere revolutionaire klassen die enkel tegen de reactionaire klasse vchten om hun eigen heerschappij in te stellen en de onderwerping van de maatschappij aan hen egoïstische belangen van bevoorrechte klasse, het proletariaat geen voorrechten te veroveren heeft." (De drie L's: Lenin, Luxemburg, Liebknecht, l'Étincelle, het blad van de Kommunistische Linkerzijde van Frankrijk, 1946)

De arbeidersbeweging telt zoveel van deze voorbeeldige militanten dat het onmogelijk is ze allemaal te eren. Sommigen onder hen drukken echter op een bijzondere wijze de passie uit voor de revolutie en we willen hier daarom drie van hen in herinnering brengen, die de moeilijke beproeving van de periode van contra-revolutie in de jaren 1920 en 1930 en de dropvolgende Tweede Wereldoorlog doorgemaakt hebben. Het gaat om Leo Trotski, 70 jaar geleden gestorven, Anton Pannekoek, 50 jaar geleden overleden, en Jan Appel, die ons 25 jaar geleden ontviel. Hoewel ze elk een zeer verschillende levensloop kenden en vaak zeer diepe meningsverschillen hadden, hebben deze felle strijders van het proletariaat, en ondanks hun politieke fouten, nooit opgehouden hun leven enkel te wijden aan de verdediging van de belangen van hun klasse.

Trotski

Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog wordt Trotski, na een vurig militanten leven, dat geheel gewijd was aan de zaak van de arbeidersklasse, als revolutionair en strijder met een pikhouweel vermoord door een agent van de GPOE. Ondanks zijn ernstige politieke fouten, zijn de bijdragen van Trotski aan de arbeidersklasse immens. Gedurende zijn leven is hij talrijke keren gearresteerd, uitgestoten en verbannen, maar hij bleef zich inzetten voor het revolutionaire perspectief. Heel jong al was hij een actief propagandist in de sociaal-democratische krant Iskra, een uitzonderlijk redenaar, en voorzitter van de Sovjet van Petrograd tijdens de revolutie van 1905. Hij had belangrijke meningsverschillen met Lenin en alhoewel hij werd gedwongen uit te wijken naar de Verenigde Staten, kwam hij in mei 1917 terug naar Rusland en vervoegde zich bij de Bolsjewistische Partij. Zijn rol in de Oktoberrevolutie is doorslaggevend, net als de rol die hij speelt in de oprichting en organisatie van het Rode Leger, dat de verdediger wordt van revolutionair Rusland tegen

de aanvallen van de contra-revolutionaire witte legers en de coalitietroepen, die proberen "de kommunistische pest" te verpletteren. (1)

Hij speelde nog een bijzonder ondankbare rol, want achteraf zwaar bekritiseerd, als hoofd van de delegatie die in maart 1918 onderhandelde met Duitsland over de vrede van Brest-Litovsk, welke de bevolking in Rusland enige tijd adempauze gaf. Trotski was aan de zijde van Lenin één van de oprichters van de Kommunistische Internationale, waarvoor hij de redacteur was van talrijke fundamentele teksten. Zijn Geschiedenis van de Russische Revolutie vormt een essentiële referentie voor het begrijpen en bevatten van heel het belang van deze historische gebeurtenis. De literaire nalatenschap van Trotski, op politiek, historisch, cultureel en theoretisch vlak, is enorm, waarmee hij het devies van Marx ook tot het zijne maakt: "Niets menselijks is mij vreemd".

Zijn theorie van de 'permanente revolutie' en de analysefouten die er mee gepaard gaan (zoals de noodzaak voor het proletariaat de burgerlijke revolutie door te voeren in landen waar de bourgeoisie zelf te zwak is om het feodalisme te overwinnen) zijn één van de hefbomen, die Stalin er al vroeg toe brengen hem te haten. De grondregel van deze theorie is dat de revoluties van de 20e eeuw niet kunnen ophouden als burgerlijke en nationale doeleinden bereikt zijn en stelt zich tegenover de theorie van het 'socialisme in één land' en daarna van de 'revolutie in stappen' die de basis vormen van het stalinisme in de jaren 1920 en 1930.

Trotski, die zei: "De realiteit vergeeft de theorie geen enkele fout", verdedigde in zijn laatste jaren talrijke opportunistische standpunten, zoals de politiek van 'entrisme' in de sociaal-democratie, het proletarisch eenheidsfront, de kwestie van de proletarische aard van de USSR, enzovoort, standpunten die de Kommunistische Linkerzijde in de jaren 1930 terecht bekritiseerde (2). Hij is echter nooit overgestapt naar het vijandelijk kamp, dat van de bourgeoisie, zoals de trotskisten na zijn dood wel deden. In het bijzonder over de kwestie van de imperialistische oorlog heeft hij tot het eind de traditionele opvatting van de revolutionaire beweging verdedigd: de omvorming van de imperialistische oorlog in een burgeroorlog. In het Manifest van de IVe Internationale, genaamd Alarm, dat hij zonder dubbelzinnigheden en uitsluitend vanuit het standpunt van het revolutionaire proletariaat heeft opgesteld om stelling te nemen tegenover de veralgemeende imperialistische oorlog, kan men lezen:

"De IVe Internationale bouwt haar politiek niet op de militaire lotgevallen van de kapitalistische staten, maar op de omvorming van de imperialistische oorlog in een oorlog van arbeiders tegen kapitalisten, voor de omverwerping van de

heersende klassen in alle landen, op de socialistische wereldrevolutie" (Manifest van de IVe Internationale van 29 mei 1940, p.75, hoofdstuk 24, Œuvres de Trotski). Ziedaar, wat de trotskisten vergeten en verraden hebben.

Hoe intensiever de wereldoorlog werd, hoe meer de eliminatie van Trotski een cruciaal punt werd voor de wereldbourgeoisie (3), waaronder Stalin. Om zijn macht te grondvesten en een politiek te ontwikkelen die hem tot de belangrijkste bouwer van de contra-revolutie maakte, heeft Stalin eerst talloze revolutionairen, oude Bolsjewiki, geëlimineerd door hen naar de kampen te sturen. Vooral zij, de vroegere kameraden van Lenin waren, de bouwers van de Oktoberrevolutie, werden hierdoor getroffen. Maar dat volstond nog niet. De gevaarlijkste van alle Bolsjewiki, ook al was hij in het buitenland, was Trotski. Stalin had hem al getroffen door in 1938 zijn zoon Léon Sédov te laten vermoorden in Parijs. Nu moest Trotski zelf opgeruimd worden.

Zijn eliminatie had een veel grotere betekenis dan die van de andere oude Bolsjewiki en die van de leden van de Russische Kommunistische Linkerzijde.

Anton Pannekoek

Op 28 april 1960 overleed Anton Pannekoek, na meer dan 50 jaar strijd voor de arbeidersklasse. Aan het begin van de 20e eeuw begon hij als verdediger van de belangen van de arbeidersklasse door stelling te nemen in de strijd tegen de revisionistische tendensen, in de Nederlandse arbeidersbeweging vertegenwoordigd door Troelstra. Met Gorter klaagde hij elke samenwerking aan met de progressieve liberale fracties van de bourgeoisie in het parlement. "Niet een tegemoetkomende houding, niet overleg, niet toenadering tot de burgerlijke partijen en afslaan van onze volle eisen zijn de beste middelen om wat te krijgen, maar versterking van onze organisaties, uiterlijk in omvang, innerlijk in kennis en klassenbewustzijn, zodat zij voor de bourgeoisie als een steeds dreigender en vreeswekkender macht verschijnen." (Anton Pannekoek en Herman Gorter, Marxisme en revisionisme, De Nieuwe Tijd, 1909)

Toen hij in 1906 naar Duitsland ging om les te geven aan de SPD-school, kwam hij al gauw in conflict met de leiding, onder meer met Kautsky, over het belang van een zelfstandige massa-actie van de arbeiders. In 1911 was hij de eerste van de socialistische die, in het voetspoor van Marx na de nederlaag van de Commune van Parijs, verklaarde dat de strijd van de arbeiders tegen de kapitalistische overheersing geen andere keus heeft dan de vernietiging van de burgerlijke staat. "De strijd van het proletariaat, schreef hij, is niet enkel een strijd tegen de bourgeoisie (wordt vervolgd op pagina 6)

ONZE STANDPUNTEN

- Sinds de Eerste Wereldoorlog is het kapitalisme een maatschappelijk systeem in verval. Het heeft de mensheid tweemaal in een barbaarse cyclus gestort van crisis, wereld-oorlog, wederopbouw en nieuwe crisis. In de jaren tachtig is het aan de ultieme fase van dat verval begonnen, de fase van zijn ontbinding. Voor deze onomkeerbare historische neergang bestaat er maar één enkele keuze: socialisme of barbarij, kommunistische wereldrevolutie of vernietiging van de mensheid.
- De Commune van Parijs van 1871 vormde de eerste poging van het proletariaat om die revolutie tot een goed einde te brengen, op een moment waarop de omstandigheden daarvoor nog niet rijp waren. Onder de voorwaarden die werden geschapen door de intrede van het kapitalisme in zijn vervalperiode vormde de Oktoberrevolutie van 1917 in Rusland de eerste stap naar een waarachtige kommunistische wereldrevolutie, temidden van een internationale revolutionaire golf die een eind maakte aan de imperialistische oorlog en die verscheidene jaren voortduurde. De mislukking van die revolutionaire golf, met name in Duitsland in 1919-1923, veroorzaakte de revolutie in Rusland tot het isolement en een snelle ontarding. Het stalinisme was niet het product van de Russische revolutie, maar de doodgraver ervan.
- De verstaapte regimes die onder de naam van 'socialistisch' of 'kommunistisch' het licht zagen in de Sovjet-Unie, in de landen van Oost-Europa, in China, Cuba, enzovoort, waren niets anders dan bijzonder wrede vormen van de universele tendens tot staatskapitalisme die eigen is aan de vervalperiode.
- Sinds het begin van de twintigste eeuw zijn alle oorlogen imperialistische oorlogen, in de strijd op leven en dood tussen staten, groot of klein, voor de verovering of het behoud van een plaats in de internationale arena. Deze oorlogen brengen de mensheid op steeds groter schaal niets dan dood en verderf. De arbeidersklasse kan er enkel op antwoorden met haar internationale solidariteit en de strijd tegen de bourgeoisie in alle landen.

- Alle nationalistische ideologieën over "nationale onafhankelijkheid", "zelfbeschikkingsrecht der volkeren", of ze nu etnische, historische of religieuze voorwendsels aanvoeren, zijn een waar vergif voor de arbeiders. Door hen op te roepen partij te kiezen voor de een of andere fractie van de bourgeoisie brengen ze de arbeiders ertoe zich tegen elkaar te keren en elkaar uit te moorden voor de ambities en oorlogen van hun uitbueters.
- In het kapitalisme in verval zijn parlement en verkiezingen een maskerade. Elke oproep om deel te nemen aan het parlementaire circus versterkt enkel de leugen die verkiezingen voorstelt als een werkelijke keuze voor de uitgebuiten. De 'democratie', een bijzonder huichelachtige vorm van burgerlijke heerschappij, verschilt niet fundamenteel van andere vormen van kapitalistische dictatuur zoals stalinisme en fascisme.
- Alle fracties van de bourgeoisie zijn even reactionair. Alle zogenaamde 'arbeiderspartijen', 'socialistische' en 'kommunistische' partijen (de huidige ex-'kommunisten') alsook de 'ultra-linkse' organisaties (trotskisten, maoïsten en ex-maoïsten, officiële anarchisten) vormen de linkerzijde van het politieke apparaat van het kapital. Alle tactieken van 'volksfront', 'anti-fascistisch front' of 'eenhedsfront', waarin de belangen van het proletariaat worden vermengd met die van een fractie van de bourgeoisie, dienen enkel om de strijd van het proletariaat in bedwang te houden en van zijn doel af te leiden.
- Met het verval van het kapitalisme zijn de vakbonden overall omgevormd tot organen van de kapitalistische orde binnen het proletariaat. De organisatievormen van de vakbeweging, zowel de 'officiële' als die van de 'basis', dienen louter om de arbeidersklasse in te kaderen en haar strijd te saboteren.
- Om haar strijd met succes te kunnen voeren moet de arbeidersklasse haar gevechten verenigen door zelf de uitbreiding en organisatie ervan op zich te nemen, door soevereine algemene vergaderingen en comité's van

afgevaardigden die door die vergaderingen gekozen worden en er ieder moment door kunnen worden afgezet.

- Terrorisme is in geen enkel opzicht een strijdmiddel van de arbeidersklasse. Als uiting van maatschappelijke lagen zonder historische toekomst en van de ontbinding van de kleinburgerij, voorzover het al niet rechtstreeks voortspruit uit de oorlogen die de staten voortdurend onderling voeren, vormt het in ieder geval een voedingsbodem voor manipulatie door de bourgeoisie. Omdat het geheime acties van kleine minderheden aanprijst staat het in volslagen tegenspraak tot het klassengeweld dat voortvloeit uit de bewuste en georganiseerde massa-actie van het proletariaat.
- De arbeidersklasse is de enige klasse die in staat is de kommunistische revolutie tot een goed einde te brengen. Door haar revolutionaire strijd komt de arbeidersklasse onvermijdelijk in confrontatie met de kapitalistische staat. Om het kapitalisme te vernietigen zal de arbeidersklasse alle staten omver moeten werpen en op wereldschaal de dictatuur van het proletariaat instellen: de internationale macht van de arbeidersdaden, waarin heel het proletariaat verenigd is.
- De kommunistische omvorming van de maatschappij door de arbeidersdaden betekent noch "zelfbeheer", noch "nationalisatie" van de economie. Het communisme vereist de bewuste afschaffing door de arbeidersklasse van de kapitalistische maatschappelijke verhoudingen: loonarbeid, warenproductie, nationale grenzen. Het vereist de opbouw van een wereldgemeenschap waarvan heel de activiteit gericht is op de volle bevrediging van de menselijke behoeften.
- De revolutionaire politieke organisatie vormt de voorhoede van het proletariaat, als actieve factor in het proces van veralgemening van het klassenbewustzijn binnen het proletariaat. Haar rol bestaat niet uit "het organiseren van de arbeidersklasse" of uit het "grijpen van de macht" in haar naam, maar uit het actief deelnemen aan de éénmaking van de strijd, aan het in eigen handen nemen ervan door de arbeiders en uit

het afbakken van een revolutionaire politieke oriëntatie voor de strijd van het proletariaat.

ONZE ACTIVITEIT

- De theoretische en politieke verheldering van de doelen en middelen van de strijd van het proletariaat, van de historische en onmiddellijke voorwaarden ervan.
- De georganiseerde, verenigde en gecentraliseerde tussenkomst op internationaal vlak om bij te dragen tot het proces dat leidt naar de revolutionaire actie van de arbeidersklasse.
- De hergroepering van de revolutionairen voor de oprichting van een ware kommunistische wereldpartij, die onmisbaar is voor het proletariaat ter omverwerping van de kapitalistische heerschappij en op weg naar de kommunistische samenleving.

ONZE OORSPRONG

De standpunten van de revolutionaire organisaties en hun activiteit zijn het product van de voorbije ervaringen van de arbeidersklasse en van de lessen die haar politieke organisaties er sinds haar ontstaan uit hebben getrokken. De I.K.S. beroot zich daarom op de achtereenvolgende bijdragen van de Bond van Kommunisten van Marx en Engels (1847-1852), van de drie Internationales (de Internationale Arbeiders Associatie, 1864-1872, de Socialistische Internationale, 1889-1914, de Kommunistische Internationale, 1919-1928), van de linkerfracties die zich in de jaren 1920-1930 uit de omtrentende Derde Internationale hebben losgemaakt, in het bijzonder de Duitse, Hollandse en Italiaanse Linkerzijde.